

ÉLETTÜNK

XIV. évf. 7-8. szám (14. Jahrg. Nr. 7/8)

Az európai magyar katolikusok lapja

1982 július-augusztus

DR. KAPÓTSY BÉLA:

„ÉLET VAGY HALÁL”

Pár évvel ezelőtt egy kitűnő kiadvány, 4-oldalas illusztrált röpirat, jelent meg Amerikában angolul „Life or death” címmel, amely szövegben és megrázó színes képekben mutatja meg, mit is jelent az abortusz, mik annak a módszerei, hogyan hajtják végre és mik a következményei. — E kiadványt nemcsakára lefordították spanyol, francia, olasz, német és minden más fontosabb nyelvre... Végre magyarul is.

A kiadvány színes képanyaga megrázó, mert döbbenetesen mutatja be, hogyan is ölik meg az élő magzatot az anya méhében, vagy a méhen kívül, háromhetestől 21-hetes koráig, a fejlődés különböző fokozatain át a teljes kifejlődésig.

(Az abortusz módszerei a mai kifejlett orvosi és nemorvosi praktikában olyan kegyetlenek és embertelenek a legzsengebb és legvédtelenebb emberi élettel, a megneszületett gyermekkel szemben, hogy azokat itt nem akarjuk felsorolni, éppen az érzékeny fiatalokra, különösen gyengéd serdülő-leányainkra és finomabblelkű női olvasóinkra való tekintettel. (Szerk.)

A kiadvány valóban azt nyújtja az abortuszról, amit jogi nyelven a „The truth, the whole truth, and nothing but the truth” = az igazságot, a teljes igazságot, semmi mást, csak az igazságot — jelent az angol nyelvű esküformában. Azaz, hogy a magzatot előre megfontolt és elhatározott igenlő szándékkal ölik meg az ismert módszerek valamelyikével Amerikában, és az egész világon.

Ezen képeket látván, valóban egy „horror-storyt” (rémtörténetet) látunk s a legszomorúbb az, hogy e magzatgyilkolások millió- és milliósámszámra történnek nemcsak Amerikában, hanem szerte az egész világon és hogy ebben a kegyetlen kategóriában Magyarország messze megelőzi szomszédjait.

Ma olyan sokat beszélnek és írnak az emberi jogokról, de hogyan lehet szó emberi jogokról ott, ahol az embernek már az édesanyja méhében elvették a leglényegesebb, elsődleges jogát, az élethez való jogot? — Az amerikai függetlenségi nyilatkozat oly ékesen beszél a „life, liberty and the pursuit of happiness” (élet, szabadság és boldogságkeresés) elidegeníthetetlen jogairól, és pont e legfontosabb jogtól fosztanak meg ma millió és millió amerikai magzatot a Legfelsőbb Bíróság 1973. évi engedélyével. (Szerencsére komoly eshetőség van most arra, hogy ezt a szégyenletes törvényt a Kongresszus rövidesen megváltoztatja.)

A kitűnő kiadvány magyar nyelvű szövege hasonlóan jól van szerkesztve. És bár elsősorban az itt élő magyarok részére lett írva, s amerikai vonatkozásban ismerteti ezt a kérdést, mégis egyetemes vonatkozása: megválaszol olyan

egyetemes jellegű kérdéseket is, mint pl.: „a magzatelhajtás nem a születésszabályozás egy fajtája-e?” — a válaszuk határozott NEM, mert a magzatölés nem tévesztendő össze a fogamzásgátlással.

Vagy: „miért hozunk nemkívánatos gyermeket a világra?” — válasz: ha a

gyermek még nem volt kívánatos a terhesség első hónapjaiban, később még kívánatosá válhat. — Különbösen is, a megneszületett magzat életjoga független attól, hogy kívánatos-e vagy nem a felelőtlen szülők számára.

Ha pedig azt a kérdést vetik ellen:

KISZÁRADT-E A FA...?

Erdélyi József (1896—1978):

Terhes asszony

Terhes asszony áll,
villamosra vár,
ragyog rá az őszi napsugár;
olyan fiatal
s gyermeket akar;
azt se bánja tán, ha belchal;
olyan kicsike —
talán Bözsike,
s mozog benne már a picike;
talán Julika,
talán Marika;
olyan kerek, mint a karika;
olyan gömbölyű,
hegyeselejű,
s ez a világ olyan gyönyörű.
Lányok, ifjú nők
meg is nézik őt:
babát szeretnének kapni ők;
de a kisbabát
ingyen nem adják:
elrontja a nők szép alakját...

Terhes asszony áll,
villamosra vár;
bágyadt mint az őszi napsugár;

nehéz a hasa;
menne is haza —
az ember sohase tudhassa —
mozog benne már,
az akire vár:
tán az is a villamosra vár;
le is ülne, ha
lenne, hogy hova;
ha valaki egy széket hozna...
Nincs közelben pad,
széket sem hoznak —
az emberek nem szánakoznak.
Nincs is kit szánni,
nincs is mit banni;
nem kell azt az asszonyt sajnálni:
bírja az magát,
meg a kisbabát,
s van rajta jó meleg nagykabát;
az én lányom is —
viselős az is —
valahol tán épp így áll az is...

Terhes asszony áll,
villamosra vár —
cirógasd meg, őszi napsugár!...

„Mi lesz a túlnépesedés problémájával?” — a nyugati világban a válasz rá könnyű. Amerikában és általában Nyugaton, az abortusz rákfenéje már olyan idült és elterjedt, hogy a népszaporulat már leesett a természetes utánpótlás szükségletének a színvonalára alá. Így pl. Amerikában egy családra 2,1 gyermek esik, Magyarországon legújabbban a szaporulat aránya még ennél sokkal rosszabb.

A magzatelhajtás-elleni broszúra feleletet ad arra a kérdésre is, hogy *mi a teendő?*

A társadalmi nehézségek megoldására az állam a magzatölést választja eszközzül. Ez annak a jele, hogy bizonyos csoportok és egyének saját kényelmük növelése érdekében a véleményüket, jobban mondva, erkölcsi felelőtlenségüket, ráerőszakolják egy társadalom egészére, aminek szomorú következményeit azután az egész társadalom viseli, a teher pedig arra a rétegre esik, amelyiknek a becsületes helytállásán az állam és társadalom erkölcsi és anyagi jóléte nyugszik: az egészséges, ép nagy családokra, mert ezeknek a soraiból kerülnek ki az adófizetők, a nemzet 'napszámosai' és adott esetben, a megvédői. — Ez a léha társadalom aztán részvétlenül hagyja magára a teherbeesett fiatal iskoláslányt, a fogyatékos gyermek édesanyját, dobja oda az egyenlőtlen gazdasági versenynek sokgyermekes családokat, hogy a végén megoldásként a legális magzatelhajtást ajánlja nekik.

Nagyon nyugtalanító az a gondolat, hogy a keresztény szeretet helyét a modern családi és társadalmi életben ez a cinikus és kegyetlen életfelfogás foglalja el a maga életet pusztító praktikájával.

Arra kellene törekednünk, hogy olyan társadalmat alakítsunk ki, amelyben életünk célját nem az anyagi előnyök képezik, amelyben nincs éhező vagy elhanyagolt gyermek, amelyben a fogyatékos gyermekeket is megbecsülik és igényt tarthatnak szeretetünkre, ellenszolgáltatás nélküli szolgálatunkra... A helyett hogy elpusztítanók az életet, azokat a körülményeket kellene megszüntetni, amelyek elviselhetetlenné teszik az életet. — Akkor minden gyermeket szívesen látnak, szeretnek és gondoznak, tekintet nélkül arra, hogy milyen képességekkel rendelkeznek és milyen körülmények között születtek.

Ezt az igen jó magyar fordításban is megjelent röpiratot „Élet vagy Halál” címmel terjeszti a Hiltz & Hayes Publishing Co., Inc., 6304 Hamilton Ave., Cincinnati, Ohio 45224, USA a „Handbook on Abortion” című illusztrált könyvükkel együtt \$ 1.10 áron.

Eddig tart Dr. Kapótsy Béla ismertetése, rövidítve.

Kétszeresen kell hogy elgondolkoztasson ez a „nagy Amerikának” szánt röpirat minket, szegény magyarokat. — Amerika élete a saját biológiai életforrásain kívül, az egész világ életforrásaiból táplálkozik. A bevándorlás folyamata sosem szűnik meg... — Minket, magya-
(Folytatás a 2. oldalon)

Keresztségi öntudat

Kevesztelői megbeszélések alkalmával szoktam elmesélni a szülőknek és a keresztzülőknek egy élményemet, hogy rámutassak a keresztségi öntudat kialakításának fontosságára.

Egyik nap bejött Jóska, — egyik ministránsam — a plébániára és azonnal láttam, hogy óriási élményben volt része. A tízéves fiú szeme úgy csillogott, hogy a huszárok aranygombja sem fénylett a déli napsütésben különben, orrát pedig szokásától eltérően, — különben szégyenlős fiú volt, — három centivel magasabban hordta, mint eddig ismerem! Kérdésemre titokzatos mosoly szélesedett arcán, de nem szólt semmit. Ekkor fedeztem fel egy jelvényt a hajtókéjén. — „Felvettek a futball-egyletbe és a kölyökcsoportban játszhatok”, jött végre a magyarázat.

Milyen nagy élmény egy ember életében, ha felveszik egy közösségbe, amely szép, felemelő, lelkesítő! — Most már valaki, aki a faluközösség csapatában játszhat, küzdhet, viseli színeit és felelős maga is a sikerért.

Hiány érzettel mutatok rá a keresztesztelői megbeszélések alkalmával, hogy nálunk hiányzik az efajta nagy élmény, nem éltük át hogy felvettek bennünket a keresztény közösségbe, nem is vágytunk rá évek során mint az említett fiú, mert csecsemő korunkban nem lehetett részünk a keresztség felemelő élményében.

Miután ezen már nem segíthetünk, buzdítom a szülőket, érezzék át gyermekük keresztsége alkalmával ennek a szentségnek nagy horderejét és felelősségét. Aki pedig nem nevelkedett vallásos módon, az különösen nem tud mit kezdeni általában sem a keresztség, sem a keresztségnység, sem az öntudat építésével.

Másik lényeges nehézségnek látom, hogy a keresztény közösség nem tud mit kezdeni közösségi mivoltával. — Ki örül annak, hogy megkeresztelték, hogy felvették a keresztségnység közösségébe? Ki érzi egyáltalán az „Isten népéhez” való hozzátartozás örömét a misszióknban?

A szülők és keresztzülők, akiket meghívok a keresztény közösség életében való intenzív részvételre, hogyan tegyék ezt, ha mint igazi közösség nem is létezik? Ha nem aktív nem dinamikus, ha nem kívánatos az odatartozás?

Néhány nappal ezelőtt beszélgettem egyik hívemmel, aki elmondotta, hogy bár sok esztendeje hagyta el Magyarországot, évente küld egy nagyobb öszszszegget annak a plébániának, ahol őt keresztelték. „Nem éltem azon a plébánián, a templomot is kevésbé ismerem, de ott lettem keresztény” — mondta. Nagyon épültem ezen a magatartáson. Ha az élő keresztény közösséghez kevés szál is fűzi, legalább a forrásból hű maradt, magasra értékeli és fennmaradásáért felelősséget érez.

Nem akarok új dolgokat meghonosítani, csak szeretném hogy az itteni keresztény közösségünket is megszeretnők, a magunkénak tartanók. Gondolkozunk ezen egy kicsit és próbáljon ki-ki feleletet adni rá. Ha imádságos lélekkel tesszük ezt, Krisztus, aki — „velünk marad a világ végezetéig”, megmutatja a kibontakozáshoz vezető helyes utat itt az új helyen is.

Fejős Ottó

KÉRJUK OLVASÓINKAT, HOGY ELŐFIZETÉSUKET RENDEZZÉK!

Katolikus Naptár

Július

2, péntek. Sarlós Boldogasszony. Szűz Mária látogatása Erzsébetnél.

4, 14. évközi vasárnap.

1. **olvasmány:** Isten prófétát küld népéhez (Ez 2, 2-5).

2. **olvasmány:** Kedvem telik a Krisztusért való gyöngeségben, mert akkor mutatkozik meg bennem Krisztus ereje. (2. Kor 12, 7-10).

Evangélium: Szülőföldjén elutasítják Jézust. Senkinek sincs kisebb becsülete, mint a prófétának saját hazájában. (Mk 6, 1-a).

7, szerda. Szent Ciril szerzetes és Szt. Metód püspök.

11, 15. évközi vasárnap. — Szent Benedek, Európa védőszentje.

1. **olvasmány:** A próféta Isten szócsöve, az Ő üzenetét viszi el az embereknek. (Ámosz 7, 12-15).

2. **olvasmány:** Jézus Krisztusban Isten választottjai lettünk. (Ef 1, 3-14).

Evangélium: Jézus szétküldi a tizenkét tanítványt. (Mk 6, 7-13).

14, szerda. Szent Bonaventura, egyháztanító.

16, péntek. Kármelhegyi Boldogasszony.

18, 16. évközi vasárnap.

1. **olvasmány:** Összegyűjtöm nyájamat és pásztort rendelek fölémük. (Jer 23, 1-6).

2. **olvasmány:** Jézus a mi békességünk, Ő alkotja ujjá emberségünket. (Ef 2, 13-18).

Evangélium: „Jézus szíve megesett rajtunk: olyanok vagyunk, mint a pásztor nélküli nyáj” (Mk 6, 30-34).

22, csütörtök. Mária Magdolna.

24, szombat. Árpádházi Boldog Kinga (IV. Béla leánya).

25, 17. évközi vasárnap. Szent Jakab apostol ünnepe.

1. **olvasmány:** Elizeus az Úr parancsára megsaporította a kenyeret. (2 Kir 4, 42-44).

2. **olvasmány:** Egy az Úr, egy a hit, egy a keresztségnység: egy test (egyház) vagyunk. (Ef 4, 1-6).

Evangélium: A csodálatos kenyérszaporítás. (Jn 6, 1-15).

26, hétfő Szent Anna, a Szent Szűz édesanyja.

31, szombat. Loyolai Szent Ignác, a Jezsuita rend megalapítója.

Augusztus

1, 18. évközi vasárnap.

1. **olvasmány:** A pusztában vándorló nép mannat kap eledelül. (Kir. 16, 2-4, 12-15).

2. **olvasmány:** Öltsetek magatokra az új embert! (Ef 4, 17. 20-24).

Evangélium: Jézus a mennyből alá szállt kenyér, életet ad a világnak. (Jn 6, 24-35).

2, hétfő. Liguri Szt. Alfonz püspök, egyháztanító.

4, szerda. Szent Domonkos rendalapító.

5, csütörtök. Havas Boldogasszony.

6, péntek. Urunk színeváltozása.

8, 19. évközi vasárnap. Vianney Szent János áldozópap.

1. **olvasmány:** Illés negyven nap és negyven éjjel vándorolt az Úrtól kapott étel erejéből, az Isten hegyéig. (1 Kir 19, 8).

2. **olvasmány:** Szeressetek! Krisztus is szeretett minket. (Ef. 4, 4, 30-5, 2.)

Evangélium: Jézus a mennyből alá szállott kenyér, a világ életéért. (Jn 6, 41-52.)

10, kedd. Szt. Lőrinc vértanú.

12, csütörtök. Assisi Szt. Klára, rendalapító.

15, vasárnap. Nagyboldogasszony, Szűz Mária mennybevitelének ünnepe.

CHIARA LUBICH:

Az élet szava

EVANGÉLIUMI ELMÉLKEDÉS

„Elég neked az én kegyelmem, mert az erő gyöngeségben lesz teljessé” (2 Kor. 12, 9)

Pál apostol a korintusiakhoz írt második levelében válaszol az ellene fölhözött vádakra. Apostoli küldetésének nagyobb hitelt szerzendő, érdemeire is bivatkozik. Az Evangélium hirdetésével járó fáradozások és szenvedések mellett beszél azokról a látomásairól, amelyek Isten titkainak részesévé avatták.

„De hogy a kinyilatkoztatások nagy-szerűsége önhitté ne tegye, tövist kapott a testébe”. Valószínűleg a malária okozta lát fizikai gyötrelmeit. Háromszor kérte az Urat, hogy szűnjenek meg fájdalmai, de a válasz így hangzott: „Elég neked az én kegyelmem, mert az erő gyöngeségben lesz teljessé”.

Isten tettei és hatalma a gyöngé és beteg emberen keresztül nyilvánul meg a legjobban. Nyilvánvaló, hogy minél jelentéktelenebb a cselekvés eszköze, annál nagyobb a Mű szerzője. Pál rádöbben erre az igazságra és így gondolkodik: „Örömet dicsekszem tehát gyöngeségeimmel”. Meg is nevezi „gyöngeségeit”: betegségek, gyalázat, nélkülözés, üldöztetés és a Krisztus szeretetéért elviselt szenvedések. (2 Kor. 12, 10)

Hogy látjuk tehát mindazt, ami gyöngeség, szenvedés, kudarc? Ne gondoljuk, hogy ez büntetés, csapás vagy az Istennel való találkozás akadály. Fogadjuk el, sőt szeressük is, hiszen ez a föltétele annak, hogy az isteni hatékonyság, az Isten hatalma teljesebben megnyilatkozzék bennünk.

Magától értetődik, hogy a rosszat, pl. a bünt gyűlölnünk kell. De az a fájdalom, amelyet Isten megsértésekor érzünk, kudaraink és elvetemült ember-ségünk terhe egyetlen Arcot idézzen fel bennünk: a megfeszített Krisztusnak nem a saját, hanem a mi bűneinktől eltorzult arcát. Ez a kép ösztönözzön minket arra, hogy fájdalmainkat szeressük és följajánljuk az Istennek. Így majd életünk — a saját hasznunkra és a többiek javára — a Krisztus szenvedésében és halálában való részvételle válik.

„Elég neked az én kegyelmem, mert az erő gyöngeségben lesz teljessé”.

Miként éljük meg már most, ebben a hónapban az Igét? Ha a fönti gondolatort egy kissé elmélyítettük, egy dollog mindjárt világos lesz: nekünk, keresztényeknek pontosan az ellenkezőjét kell választanunk annak, amit az emberek általában választani szoktak. Itt valóban ár ellen kell úsznunk. Az élet-ésmény általában a siker, a hatalom és a tekintély utáni vágy. Pál apostol ezzel ellentétben azt tanítja, hogy a gyöngeséggel kell dicsekednünk...

Szeressük tehát a fájdalmat, még azt a fájdalmat is, amely szellemi és fizikai hatékonyságunk tudatát gyöngíti meg bennünk. Bizzunk Istennel. Ő cselekszik majd gyöngeségünk, semmiségünk által. Amikor pedig Ő működik bennünk, biztosak lehetünk abban, hogy értékes tetteket visz véghez bennünk, s olyan tartós javakkal ajándékoz meg minket, amelyek az egyes személyek és a közösség számára valóban nélkülözhetetlenek.

lése szerint... Hogy is értené ezt meg egy ateista ideológián nevelkedett fiatal új nemzedék és hogy is szívlelhetné meg ma Magyarországon, amikor a hivatalos magyar egyház hallgat ebben a fontos kérdésben.

1. **olvasmány:** A Napba öltözött asz-szony. (Jel 11. 19a. 12. 1-6a. 10a, b.).

2. **olvasmány:** Krisztus az első, aki a halálból föltámadt. (1 Kor 15, 20-26).

Evangélium: „Magasztalja lelkem az Urat, és ujjongjon szívem Istenemben”. (L 1, 39-56).

16, hétfő. Szent Joakim, a Boldogságos Szűz atyja.

20, péntek. Szent István király.

1. **olvasmány:** Megmutatom neked a bölcsesség útját, ha megtartod intelmeimet. (Pél. 4, 10-15. 18-20).

2. **olvasmány:** Nem élhetünk úgy, mint a pogányok. Jézusban az igazság! (Ef 4, 17-24).

Evangélium: A sziklára épített ház a vízözönben sem dől össze. (Mt 7, 24-29).

22, 20. évközi vasárnap. Szűz Mária Szeplőtlen Szívének ünnepe.

1. **olvasmány:** A bölcsesség arra szólít fel minket: együnk az Úr asztalánál, igyunk az Ő borából. (Pél. 9, 1-6).

2. **olvasmány:** „Használjuk föl az időt, mert rossz napok járnak”. (Ef 5, 15-20).

Evangélium: Jézus teste valóban étel, vére valóban ital. (Jn 6, 51-59).

24, kedd. Szent Bertalan apostol.

25, szerda. Szent Lajos király.

27, péntek. Kalazañci Szent József rendalapító.

28, szombat. Szent Ágoston püspök, a nagy egyháztanító.

29, 21. évközi vasárnap. Keresztelő Szt. János fővétele.

1. **olvasmány:** Mi az Úrnak szolgálunk; Ő a mi Istenünk (Józsua 24, 1-2a. 15-17, 18b).

2. **olvasmány:** A házastársak közössége. Krisztus és az Egyház misztériuma. (Ef 5, 21-32).

Evangélium: Az Eucharisztia és a hitetlenkedők. Péter hitvallása. (Jn 6, 60-69)

Összeállította: Hegyi Katalin

„ÉLET VAGY HALÁL”

(Folytatás az első oldalról)

rokat ezeréves testvértelen történelmünk folyamán az isteni Gondviselés és a magyar édesanyák és édesapák vitalitása tartott fönn tatárdulásokon, török hódoltság, véres szabadságharcokon, tömeges kivándorlásokon, két világháborun és országcsönkitáson át. — Eddig!

A kínzó kérdés: mi lesz ezután? A nemzet biológiai életerejét Mohinál, Mohácsnál, Trianonnál és kivándorlásoknál véseesebben pusztítja ma a magyar anyák méhében történő nemzetirtás. — Már megboldogult Mindszenty József bíboros hárommillió anyaméhben elpusztított magyar élet fölött kesereg... A Rákosi-rendszer bukása óta sem javult, sőt rosszabbodott a helyzet: „Magyarországon már csak a cigány-édesanyák szülnek” hallja az ember sokszor. A jólkereső magyar családoknál fontosabb a gyerekkocsinál ma már a „kocsi”

Egy nemzet biológiai életereje lényegesen a nemzet erkölcsi erején és ép-ségén áll vagy bukik. Az a nép, amely csak élvezni akar, de áldozatot hozni másokért nem, az már erkölcstelen, pusztuló nép. Mert hogy is képzelhető el áldozat nélkül a szeretet? A hitvesi szeretet, a családi szeretet, meg a hazaszeretet is önzetlen áldozatokból tevődik össze. — Minden ami értékes és maradandó az emberi életben. És van-e értékesebb, örömtelibb és boldogítóbb ebben az életben, mint az életet szolgál-ni? — Senki sem szolgálja úgy az életet, mind a szülő! Az édesanya, aki a legnagyobb kiincset, az új életet tárt karokkal fogadja, a szívével melengeti és ápolja a Teremtő Úristen örök rende-

F E L H Í V Á S

A szövetségi kancellária illetékes ügyosztálya értesítése szerint 1982 jún. 25.-vel új közoktatási rendelet lépett életbe, amely lehetővé teszi a középiskolákban (Allgemeinbildende Höhere Schulen) a magyar nyelv és irodalom oktatását. A törvényerejű rendelet (Bundesgesetzblatt 1982. 286. sz.) az alsó (1-4. osztály) és felső tagozaton (5-8. osztály) heti három ill. az 5. osztályban heti öt órában irányozza elő a magyarnak tantárgykénti bevezetését. Az általános és polgári iskoláktól (Volks- und Hauptschulen) eltérően, ahol a magyart szabadon választott tantárgyként kezelik (l. a közoktatásügyi minisztérium 1982 ápr. 26.-i rendelete, Bundesgesetzblatt 1982. 238.sz.), a középiskolákban (gimnáziumokban) a magyart második élő idegen nyelvként angol vagy francia helyett lehet választani és mint ilyen kötelező tantárgyat képez. Ehhen a minősítésben magyarból érettségizni is lehet.

Figyelemreméltók a törvény általános irányelvei: az oktatás keretében a tanulók a magyar nyelv és irodalom közvetítésén túl megismerkednek a magyar történelemmel, nép és tájrajzzal, különös hangsúllyal a sok évszázados közös múlton keresztül a magyar nép megismerésére, valamint a magyar irodalom megtermékenyítő hatására a pannóniai térségben.

Az alsó és felső tagozaton a tanítás megindításához 15-15 jelentkező szükséges. E nagy horderejű új lehetőséget csak akkor tudjuk eredményesen kihasználni, ha az ausztriai magyarok nyelvünk és kulturánk megőrzése érdekében határozottan igénylik a magyar nyelv oktatásának bevezetését. Kérjük a szülőket, az előkészületek megszervezése céljából középiskolás gyermekeiket személyi adataikkal valamint lakhelyük, az iskola és osztály megjelölésével jelentsék be. Jelentkezés írásban vagy telefonon az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetsége címén: 1010 Wien, Stephansplatz 5. Tel.: 52-00-222.

P.Dr.Radnai Tibor, elnök

Dr.Deák Ernő, főtítkár

A n y a k ö n y v i h i r e k

A keresztség szentségében részesültek:

DÖME RUDOLF, Döme Rudolf és Horváth Bettina elsőszülött fia, 82. júl.17. Bécs
NAGY ANDREA, Nagy Sándor és Bánszky Mária leánya Mödlingből, 82. júl.17.

Szentség házasságot kötöttek:

SÁSKA JOZSEF és PÁLINKÁS MÁRIA, 1982 jún.12.-én Hinterbrühlben a Trinitáriusok kápolnájában.

Traiskirchenben, magyar bérmálás alkalmával, 1982 jún.13-án, az ausztriai magyarok apostoli vizitátora, DDr. László István kismartoni megyéspüspök az első szentáldozásban részesített újmenekült magyar gyermekeket: Félhelyes Andrea, Károlyi István, Nagy Csaba és Péter Irén.

A bérmálás szentségében részesültek: Bacsó Viktoria Gabriele, Haász Krisztine, Ruzsinszki Ilona, Virág Éva, Bacsó Ferenc, Frais Patrik, Nagy Zsolt, Papp Zoltán, Ruzsinszki Attila.

A Traiskirchen-i barokk templomot magyar és osztrák hívek zsúfolásig megtöltötték. A püspök úr bejelentette, hogy az istentisztelet magyar és német nyelven fogják tartani s egyuttal megköszönte Föt. Szollár Lajosnak, hogy nagy

körültekintéssel előkészítette a bérnialkalmazókat. - Istentisztelet után a Traiskirchen-i plébánia vendégül látta az ünnepeket, hozzátartozóikkal együtt. A felszolgálásban szívesen segítettek a régi Traiskirchen-i magyar hivek.

E g y é b k ö z l e m é n y e k

Deutschaltenburg. A Szent István alapította kegytemplomban a búcsú napján, aug.15-én az idén is részt veszünk az ünnepi istentiszteleten. Az autóbussz a Kapuziner-Kirchetől 8 órakor indul. Ebéd a Kurhotelban. 13.30-kor kirándulás Burgenlandba. Autóbusszdíj: 60.- S. Visszaérkezés 20 h. Jelentkezési határidő; aug. 7.-ig a lelkeszi hivatalban.

Az országos zarándoklat Mariazellbe szept. 18-19-én lesz. Az autóbussz szombaton 18-án 9.30 órakor indul a kapucinus templomtól: Wien I. Neuermarkt. Autóbusszdíj: 160.- S. Szállásról gondoskodtunk a Hotel "Andreas Hofer"-ban. Visszaérkezés vasárnap 19 órakor. Jelentkezés: lelkeszi iroda, határidő: szept. 12.

Augusztus 20. Szent István első magyar királyunkról ünnepi istentisztelet keretében emlékezünk meg a Singerstrasse-i magyar templomban aug.20.-án pénteken 18.30 órakor. Ünnepi szónok: P.Szabó Czirjék eisenstadti ferences atya.

Felnöttek magyar bérnialkalmazását tervezzük november közepén, szombaton a Pazmaeumban az esti magyar szentmise keretében. Jelentkezés a lelkeszi irodában.

Az EUROPA-CLUB-(I. Annagasse 20.) minden második vasárnap - július hónapban júl.24-én az ifjúságothívja összejöveteleire, abból a fölismerésből kiindulva, hogy az ifjúságot nem kívánja irányítani és hogy azok önmaguk határozzák meg, hogy miként óhajtják világnézetüket, magyarságtudatukat és műveltségüket megalapozni és továbbfejleszteni. Ebből a célból Venczák Imre fötiszteletendő áll az ifjúság rendelkezésére, hogy kívánságukat számbavegye és szükséges anyaggal ellássa.

Az Europa-Club vezetősége.

Az Europa-Club műsoridőpontjai: 1982 december végéig: IX.16, IX.30, X.21, X.28, XI.4, XI.25, XII.2, XII.16.

A Künstlerhausban HIDEG Kornél festmény- és rajzgyűjteményéből kiállít a f.é. aug.7-29-ig a Künstlerhaus magas földszintjében. A magyar honfitársunk képkiállítását kedves HIVEINK szíves figyelmébe ajánljuk. Cím: Künstlerhaus, Gesellschaft der bildender Künstler Wiens, lolo Wien, Karlsplatz 5.

M a g y a r s z e n t m i s é k v a s á r - s ü n n e p n a p :

I. Singerstr.	P.Dr.Radnai Tibor	11 h
II. A Mexicoplatzon ideiglenesen szünetel az istentisztelet.		
IX. Pazmaeum, szombaton	vendéggap	18.30 h
XI. Kaiserebersdorf	föt. Venczák Imre	11 h
XI. Kaiserebersdorfban csak	augusztusban van szentmise	10 h
Traiskirchen, tábor	P.Szollár Lajos	9.30 h

M a g y a r g y ó n t a t á s

Minden magyar istentisztelet előtt; továbbá

a Stephansdomban minden szombaton, valamint a hó első péntekén és előtte való csütörtökön 17.30 h-tól -18.30 h-ig. Föt.Dr.Demel Iván.

A Kapuzinerkirche-ben (I. Neuermarkt) 7-8 h-ig naponta és pénteken 14.30 h-tól - 18.30 h-ig. P.Dr.Radnai Tibor.

II. János Pál látogatásai

II. János Pál pápa Angliai látogatása

A Szentatya látogatása május 29-től június 2-ig tartott. A Falkland-i konfliktus miatt sokáig bizonytalan volt ez a látogatás. — Szerencsére Róma is és Nagy-Britannia is úgy döntött, hogy annál inkább meg kell történnie a látogatásnak.

Felejthetetlen marad az Egyház történetében május 29-e, délelőtt 1/2 12, amikor a Pápa 2 millió ember jelenlétében találkozott az Anglikán Egyház fejével, Runcie Canterbury-i érsekkel és a két egyház legfőbb egyházi és világi képviselői II. János Pál pápával együtt bevonultak az ősi Canterbury-i székesegyházba ökuménikus istentiszteletra. — Az angol királynőt fia, Charles trónörökös képviselte.

Amikor a bevonuláskor fölhangzott a „Minden földek Istent dicsérik”-himnusz, a megindultságtól könny szökött a Pápa szemébe. — A „Páter noster” közös elimádkozása után Runcie érsek csókra nyújtotta a Pápanak a „Canterbury-i evangéliumot”, azt a szent könyvet, amelyet a VI. században Nagy Szent Gergely pápa küldött Szent Ágostonnak, Canterbury első érsekének. — Ezután Runcie érsek, az Anglikán Egyház feje, Szent Pálnak a korinthusiakhoz írt első leveléből olvasott fel, a Pápa pedig János evangéliumából Jézus főpapi imáját: „Legyenek mindnyájan egyek, amint Te Atyám bennem vagy és én Benned, úgy legyenek ők is bennünk, hogy elhagyja a világ, hogy Te küldtél engem”.

A Szentatya ezután utalt az első konstantinápolyi zsinat tavalyi nagy jubileumára, amikor katolikusok, anglikánok, ortodoxok és protestánsok együtt vallották meg közös hitüket az életadó Szentlélekben: „Most, itt, pünkösöd vigíliáján, összegyűltünk, hogy a Szentlélek új kiadásáért könyörgjünk az Atyához”. Majd a konstantinápolyi krédóból idézett: „Hisszük az egy, szent, katolikus és apostoli Egyházat”.

Ennek a hitnek a jegyében az összes jelenlévők megismételték a keresztségi fogadalmat. — A hitet az Atyában, a Fiúban és a Szentlélekben. Az ellenmonást a Sátánnak, a megosztottság szellemének. A Szentlélek ereje fogja meggyógyítani azt a sebet az Egyházon, amit a szakadás jelent. Ez a bizalom készítette Fisher érseket, hogy meglátogassa XXIII. János pápát; Ramsey és Coggan érseket, hogy felkeresse VI. Pál pápát. Ez a bizalom hozta most II. János Pál pápát, hogy ebben a székesegyházban közvetlenül találkozzék az anglikán közösséggel.

A könyörgéseket anglikán, ortodox és katolikus érsek felváltva imádkozták. Következő a békecsók, felhangzott a Te Deum... A legmegindítóbb pillanat talán az volt, amikor a Szentatya átölelte Dr. Ramsey volt Canterbury-i érseket, aki VI. Pál pápával elindította a katolikus-anglikán párbeszédet.

A közös istentisztelettel kapcsolatban II. János Pál pápa és Runcie anglikán prímás aláírtak egy közös nyilatkozatot a katolikus és anglikán egyház közötti párbeszéd eddigi eredménye, az Eukarisztia, a papi szolgálatról és szentelésről, valamint az egyházi tekintélyről kiadott három dokumentumot és a közös anglikán-katolikus teológiai vegyesbizottság munkája folytatásáról. Ennek a munkának a kiértékelése arra biztat, hogy bizalommal tekintsünk az egység felé való vándorlásunk következő állomása felé.

II. János Pál pápa angliai látogatásának további állomásai: szentmise a híres

Wembley-stadionban; Pünkösöd vasárnapján pedig a II. világháborúból emlékeztető Coventry repülőtéren volt koncelebrációs szentmise. Coventryt Hitler bombázói annak idején teljesen szétrombolták. — Csak természetes, hogy ebben a városban a Pápa a békéről beszélt. Az angol ifjúságnak két nagy angol példaképet idézett a történelemből mint a keresztény béke apostolait: Szent Bonifácot, Európa nagy hittérítőjét, és Newman bíborost, az Újkor nagy, lángelkű angol apostolát.

Ugyanaznap délután a Szentatya Liverpoolban, Anglia nagy kikötővárosa repülőtéren, mondott nagymisét kétmillió lelkes hívő körében. Ebben a városban és környékén több katolikus él mint egész Nagy-Britanniában.

Pünkösöd hétfőn Északanglia legnagyobb ipari városát, Manchestert, látogatta meg. Ugyanaznap York városában különösképpen a házastársak ezreihez szőtt és megáldotta őket. Még aznap délután, Skóciát látogatta meg, ahol Edinburghban 45.000 fiatal előtt Gordon Gray, bíboros, a Skót Püspöki Kar elnöke üdvözölte a sportpályán.

Másnap, június 1-én, a Pápa Glasgow városát kereste fel, ahol szabadteri szentmise keretében idézte fel Skócia védőszentjének, Szent András apostolnak alakját és Skócia 1500-éves keresztény történelmét, amit a hívek állandó örömmujongása szakított meg.

Az angliai látogatás nagyszerű rezüméje: II. János Pál pápa meghódította Nagy-Britanniát!

II. János Pál pápa Argentínában

Június elején, közvetlenül angliai látogatása befejeztével, a Szentatya meglátogatta a szerencsétlen Falkland-i háborúval sújtott Argentínát is. Június 12-én találkozott Buenos Airesben Argentina összes püspökeivel és a vendégfőpásztorokkal (90!) Délamerikából. A Szentatya Argentina és Délamerika főpásztoraihoz az igazi hazaszeretetről és a kiengesztelődés szolgálatáról beszélt, elítélve minden sovinizmust. — A konferencia után telefonon felhívta a Pápa Pinochet tábornokot, Chile elnökét, annak a reménynek adva kifejezést, hogy Chile és Argentina között békésen elintéződik a két ország közötti vitás kérdések: a Délamerika déli részén fekvő szigetek hovátartozásának kérdése.

A déli órákban kezdődött az Úrnap koncelebrációs szentmise 120 püspök és 1700 pap részvételével a „Február 3.-park”-ban, több mint kétmillió hívő előtt. — A Szentatya beszédében elmondta, hogy már régóta szeretett volna együtt lenni az argentin néppel egy apostoli látogatás keretében, de most az utóbbi hetek szomorú eseményei miatt, (a szerencsétlenül végződött Falkland-i háborúra utalva) **szükségesnek tartotta, hogy a szenvedés misztériumát, Krisztus teste és szent vére titkát, Úrnapján együtt ünnepelje velük.**

II. János Pál pápa külön nem látogatta meg Galtieri tábornok elnököt, hanem csak visszautazása előtt a Buenos Aires-i repülőtéren egyik szalonjában találkozott vele. — A világsajtó kiemelte, hogy Galtieri a Pápa előtt is hajthatatlannak mutatkozott a kilátástalan harcok beszüntetésére és a kibékülésre. — Mielőtt a Pápa beszélt a repülőgépre, arra kérte a búcsúztatásra megjelent tömeget, legyenek a hit fiatalágát élve, egy jobb világ építői. „Isten áldja meg Argentínát! Isten áldja meg Latinamerikát! Isten áldja meg a világot!”

PROKOP PÉTER:

A jót - jóért!

Napok óta kerülget a folyosókon... A képeim előtt fondorkodik, mintha csak beléjük akarna bujni, hogy megfejtse a jelentésüket. Megsúgják nekem a háta mögött: jogot végzett most valamiből élni is kell. De a szíve a szépnek hódol s a gyakorlatban esztéta. — Egy reggel utamat állja, bemutatkozik: „meglátogathatnám ma estefelé?”

Hümmögök: a papot vagy a festőt igényli-e? Az első esetben üdvösebb lenne, ha egy jobban felkészült „szakpapot” keres. Én lassankint már csak azt tudom, mi mindent nem tudok. A képesszemesekkel is föl hagytam. Túl a fiatal harcok-korszakon, már belátom: magyarázni vagy megérteni egyformán nehéz. Az öreg kutya is szívesebben húzódik a vackába...

Kéretelműen mosolyog, — Szfinxarca elnem árulja: „szépészetről” akar-e csevegni, vagy más láz égeti belülről az inyét? Gyónni vagy gyóntatni akar? Egy ponton túl a kérdező már a belső kiskamrák ajtaján dörömböl. A négy-szemközti bizalmas beszélgetés a vallás és vallás folyamán prózán gyónássá fajul. A titkomra kíváncsi A nagyközönség meg szívesen hallgatódzik. Sőt, pont az elrejtett, csak magunknak dédelgetett intimitásokra kíváncsi. Szt. Ágoston nemes vallomása óta odafajult az író és olvasó ízlése, hogy éppen a szenny az érdekes. — Aki a bűnbánat szentségétől fázik, az szélesen teregeti ki a szennyest...

Nem mondhattam az ügyvédnek, hagyjon nekem békét. Hiszen hiszem az igazságkeresés boldogságát. A kutató, igaz hogy tévedhet is, de sokszor csodákat talál a rengetegben. Leonardo kíváncsisága mindig megbabonáz. Az „igaz” anarchistát, aki az alakoskodás ellen küzd, többre becsülöm a karos-székben szivarozó nyárspolgárnál...

Szürkületkor bekopog a látogatóm. Kérdéseit, válaszaimat udvariasan változtatjuk. Egyre jobban egy irányba húznak az érdeklődési pontjai. Még nem veszem észre a kelepcét: hogyan fér össze egy személyben a pap és a művész? Hogyan lehet meghatározni a vallásos festőt?

Megrökönyödik erősködésem, hogy az állvány előtt csak festő létezik. Egyedül a szép szolgája, akinek becsülete, hogy egy jó képet csináljon. A témája lehet vallásos is. De sohasem a mit, hanem a hogyan számít. Hogyan van kivitelezve szakmai vonalon a feladat. A legmagasztosabb képeim se ment meg a megbukástól. Pósa bácsi csak Pósa bácsi marad. Giccses megoldásban az apokalipszis vad lovasai is nevetségessé satnyulnak. Hiába bizonygatom a legfeneklebb szavakkal, hogy mit akarom, ha a kivitelezés gyenge. Persze, a festő lehet közben vallásos is. A lelke, a jelleme, beleivódik az ecsetvonásaiba. Ha akarja, ha nem. Az írásomban is benne vagyok, hát mgé az összetett műalkotásban. Nem is tudom kilugozni belőle, hogy ki vagyok. A tudatalatti rezdüléseim is beleivódnak a kezem mozdulataiba. A világnézetem számai is bele-szövődnek a kesze-kuszába. Ezért, ha a vallástalan misztikus szentképekkel próbálkozik, nem menekül az ürességtől, sőt a frivolságtól. Mindent összevéve azonban töri a fejét, hanem hogy a szép jegyében szép legyen, jólmegoldott a freskó, a faliszórttes. — Az elhivatottság kötelezi erre.

Ettől kezdve úgy éreztem, hogy a

párbeszédünk mintegy párbajja élestedt. A jogász tudta, hova akarja döfni végső szúrását szavaink villogása közben. Csattanással veri ki kezemből a pengém és torkomon a hegye a vasának, a megfellebbezhetetlen kérdéseinek: hisz-e maga? s ha igen, miért hisz?

Ezért jött tulajdonképpen. Nem a hitem tartalma izgatja. Nem a dogmák elsorolása. Hiába nyújtanám neki a teológiai kiskönyvtár köteteit. Arra kényszerít a nekem szűrt izgalom, hogy én, az én egyéni esetemben valljak: mi a rábólintó okom? A bilincsem zárja, amely rabul ejtett, akarja kitapogatni. A csapdát, amely fogva tart. Az utolsó szoba kulcsát rabolná el tőlem. „Pénzt vagy életet” s a kincses ládám zárját fenyegeti. Osszam meg az árbócroncomat, amibe kapaszkodom a hullámverésben: miért hisz, ha hisz? Ezért jelentkezett s mohón lesi a szavamat.

*

Az imént már majdnem kimondtam a vitatott axiómát: *l'art pour l'art*. A művészt csak a művészeti indokok mozgathatják. Én teljes meggyőződéssel valom ezt a tételt. A mult nagy művészei is, habár ezt a fogalmazást még nem ismerték, a gyakorlatban szerinte művészkedtek. Aki elveti, lehet jó illusztrátor, alkalmas iparos, sok pénzzel a zsebében, de zörgős a munkája. Piacos, másodosztályú. A szépség világában a legelső szempont: *a szépet a széperért*. Mellette kísérő célok is jelentkezhetnek, de csak olyan mértékben, amíg bele nem rontanak a szépségelybe, amely soha lehet megalkuvás tárgya az igazi, őszinte művésznél.

Áttéve az átteendőket, a vallásban ugyanez az elv így hangzik: *a jót a jóért!* Teszem mert jó. Nem haszonból, előmenetelem miatt, a karrier lánacán, hogy hizeleghessenek, miközben égre fordított szemmel kegyesen elutasítom az érdemeimet a hajlongók előtt. Kérvén, hogy inkább imádkozzanak értem, aki a felelősség súlya alatt nyögök. Még *(Folytatás a 4. oldalon)*

Emlékezzünk Mindszentyre

Május 6-án volt a 7. évfordulója, hogy Mindszenty bíboros örök nyugalomra helyezték Máriacellben a Szent László kápolnában. — Idegenek nem engedik Őt elfelejteni. A Lyon-i magyar lelkész, Fülöp Gergely, és a franciaországi Mindszenty-emlékbizottság a Lyon-i Havas-Boldogasszony templomban kilenc pap koncelebrálásával és sok francia és magyar hívő részvételével mutatták be az engesztelő szentmiseáldozatot, amelyen a könyörgéseket a hívek nevében egy kínai, egy francia, egy görög-katolikus ritusu orosz, egy vietnámi, egy lengyel és egy magyar pap imádkozta. A szentbeszédet Frank Miklós elzászi magyar lelkész mondta. — Emlékeztetett P. Werenfried szavaira, amit Mindszenty temetésén mondott: „**Jaj nekünk, ha elfelejtjük Őt!**” és Wyszinsky kardinális szavaira Rómában az érte mondott requiem: „**Mindszenty hősi tanúságtétele nélkül mi sem tudunk volna ellenállni!**”

Szentmise után a résztvevők megnézték a kolostorban azt a megható kiállítás, amit a nővérek Mindszentytől maradt emlékekből állítottak össze, és aláírták azt az ívet, amiben a boldoggáavást kéri a Szentszéktől. A kiállítás motójául ott álltak Etchegary bíboros 1977-ben Lyonban mondott szavai: „**Az az Egyház, amely nem emlékezik meg a tegnapi vértanuiról, vagy nem fedezi föl a ma vértanuit, nem érdemli meg, hogy Krisztus Egyházának hívják!**”

Árpádházi Szent Erzsébet Marburgban

(Befejező rész)

AZ EGYETEMI KÖNYVTÁR KIÁLLÍTÁSA

Az ismertetett kiállítással egyidőben rendezte meg a marburgi egyetem könyvtárigazgatósága kiállítását a szent Erzsébetre vonatkozó irodalmi, zenei és művészeti művekből. Az ezernél több könyvcímet magába foglaló gyűjtemény *Die heilige Elisabeth in den Augen der Nachwelt* megjelöléssel nyílt meg és élénk érdeklődést váltott ki.

Az egyetem könyvtára — szakértők szerint — mindenkor helyt adott a heseni honismeret és az *Erzsébet-életrajz-irodalom* köréből való műveknek. A kiállítás egyik legérdekesebb darabja a 15. sz.-ból származó német fordítása *Dietrich von Apolda* domonkos Szt. Erzsébet-életrajzának. A 17. század végéről való az egyik kéziratyűjtemény, amely egy *Erzsébet-krónika* másolatán kívül marburgi vonatkozásokat is tartalmaz. A könyvtár nyomtatványai között figyelmet érdemel *Luther Márton* véleménye és prédikációja Szt. Erzsébetről 1522-ből. Kiállítottak egy hamis Erzsébet-levelet is a keresztshadjárathoz utazó férjéhez, IV. Lajoshoz. Az ellenreformáció idejéből, 1653-ból származó egyik nyomtatvány az Erzsébet szenttéavatását előkészítő pápai bizottság jegyzőkönyvét és *Marburgi Konrád levelét* tartalmazza IX. Gergely pápához. A könyvtár kéziratyűjteményéből kerültek a kiállításra a későbbi életírók kéziratai, levelek, amelyek között örömmel olvastuk az egyik marburgi *evangelikus lelkész* (*Fr. Heiler*) helyreigazító, polemizáló levelét *Elisabeth Busse-Wilson* írónőhöz, aki a hitelvéstett ún. mélypszichológiai analízis eszközeivel, de a természetfölöttiség elvi és gyakorlati teljes kikapcsolásával — Szt. Erzsébetet idegbetegnek minősítette.

És az asztalokon és vitrinekben igen gazdag, szinte kimerítő gyűjteménye a Szent életrajzainak, forráspublikációknak, teológiai tanulmányoknak, művészettörténeti-ikonográfiai írásoknak, drámáknak, költeményeknek és regényes feldolgozásoknak. A középkor jelentős kéziratairól, kódexeiről készült faksimile-kiadások közt láttuk a *Gesta Hungarorum*-ot is, őskronikánkat, amelyet összes krónikáink alapul vettek. *Horn*

Magyar rabok idegenben

Juhász László „A Héttoronytól Kufsteinig” c. új könyvével régmúlt idők idegen földre hurcolt magyar rabjainak és politikai foglyainak állít maradandóan szép emléket. Ahogy olvassuk az egyes fejezeteket, újra meg újra átérezzük a nehéztörténeti sorsot, amely a tatárjárástól, török hódoltságon, császári elnyomáson át a Kiegyezésig népünknek osztályrészt jutott. Kelet rabszolgapiacain árult magyar rabok, kazamatákba zárt jezsuita hitértítők, protestáns gályarabok, elfogott kurucok, a Bach-korszak áldozatainak életét-sorsát, szenvedéseit ismerjük meg a könyvből és legtöbbször kortanuk, emlékiratok, naplók, levelek és más kevésbé ismert irodalmi szövegek megszólaltatásával, kiegészítve mindezt gondosan válogatott kép-anyaggal.

Történelmi multunk feltárása, a nagyjainkra való emlékeztetés, a hazájukért, hitükért rabságot, börtönt szenvedők iránti tisztelet élesztése, ébrentartása: az emigráns író, tudós kötelességként ráhárult szűz feladata. S ezt a feladatot Juhász László — ahogy korábbi könyveiben — a mostaniban is példamutatón végezte el.

Sz. J.
A *Nemzetőr* kiadásában megjelent könyv ára DM 25.—, vagy 12.— \$. Befizetés a szerző címére: J. L. Bülowstr. 10. D-8000 München 80.

Emil, magyarszármazású francia író Szt. Erzsébet-életrajzát (Serédi Jusztinián előszavával) magyar fordításban állították ki; a mű francia eredetijét a francia akadémia megkoszorúzta. Két magyar ferences cikket láttuk a *Franziskanische Studien* 1931-i évfolyamában. Nem kevésbé volt érdekes a különböző korok és országok lexikonjainak és ismerttéirainak Szt. Erzsébet-cikkeiből készült áttekintő összeállítás.

Egy jezsuita iskoladráma teljes kézirata 1575-ből szent Erzsébetéről, még a szakirodalom művelői számára is meglepetésként hatott. Az 1520-ban Erfurtban nyomtatott *Cronica sant Elisabeth* eredetije Kölnből fametszeteiről lett ismertté, amelyek közül az egyiket a jubiláris programok összeállításánál is felhasználták.

A magyar zeneirodalmat Liszt Ferenc Szent Erzsébet-legendája képviselte, amely — mint tudjuk — telítve van magyar vonatkozásokkal. A *szépművészet* alkotásaiából reprodukciók segítségével összeállított rövid áttekintés nem hagyhatta figyelmen kívül a Szt. Erzsébet-kultuszhoz Marburg után legismertebb európai központját, *Kassát* sem, amelynek Erzsébet-főoltáráról láttunk sikerült fényképeket. A kiállított művészettörténeti könyvek áttekintést nyújtottak a Szt. Erzsébet-ábrázolások történetéről a csúcsos stílus korától kezdve a 19. sz. ún. „történelmi festészetéig”, amely a történelmi események mellett művészetben legendás mozzanatokot is alkalmazott.

Ez a kiállítás is — habár lényegesen szerényebb keretek között tárta ki anyagát az érdeklődők felé, a maga jól áttekinthető anyagcsoportosításában és tárgyát tekintve a maga sok szempontú, majdnem kimerítő teljességében — nagyban hozzájárult a Szent Erzsébet-ismeretek megszerzéséhez és elmélyítéséhez, a Szent tiszteletének fokozásához, valamint a marburgi egyetem s a tartományi hivatal intéző köreinek s az összeállítás fáradságos munkáját végzőknek őszinte megbecsüléséhez.

KÜLÖNBÖZŐ UTAK VEZETNEK el bennünket a szentekhez. A középkor zarándokai hetek fáradságos és veszélyes gyalogútjain jutottak el hozzájuk; helyekre, ahol éltek és működtek, ahol ereklyéik nyugszanak. Közelükbe jutni — ez volt a cél: életükbe pillantani, tanításukra felfigyelni, közbenjárásukat lelesdeni. Mert ott a szívek készségesebbek, kitarulóbbaak voltak...

MARBURG ma is vonz. Szívesen jártunk a szent magyar özvegy útjain. Az emlékek keresése közben látnunk kellett, mily föltűnően kiterjedt a város szociális intézményeinek a hálózata; sok a kórház, klinika; jártunk 16. sz.-ból való öregotthon boltívei alatt a vakok intézetének környékén hallottuk a bűgő hangot, amely zöld jelzéskor a vakok számára könnyíti meg az úttesten való átkelést. Majd minden életkriszisben jelentkezik a segítség; úttörő munkamegoldások elméleti s gyakorlati kutatásra ösztönöznek — még külföldieket is. Az egyik egyetemi tanár szerint mindez Szt. Erzsébet csodálatos öröksége...

Van-e mondanivalója a ma embere számára annak az árpádházi szent Erzsébetnek, aki szósz szerint valósította meg a Máté-evangélium 25. fejezetének a tevékeny, áldozatkész szeretetről írott tanítását s azonosította magát kora szegényeivel, betegeivel? A keresztény hívő válaszként osztja IX. Gergely pápa vi-

Sik Sándor (1889—1963):

Kaszálók*

*Kövé aranyat izzad a nap,
Illattal, mézzel csordultig a széna.
A mezőn hajlong az is, aki béna.
A subogó rendek hullanak.
Dalolnak a marokszedő lányok,
Az ember nekidől a kaszának,
Az asszony a kenyeret bontja,
Pöttönke porontya
Kapkod a pille után.*

*Az országúton vastag, csúnya por
Lombán kevereg,
Köpködik, kavarják löcsös szekerek,
Olajos gumik, tankos seregek.
Mennek, mennek, seregelvek,
Sírnak és szemetelnek
Életek, halálok menetelnek.
A menendők mennek, a maradandók állnak.*

*Az ember nekidől a kaszának,
Az asszony a kenyeret bontja,
Pöttönke porontya
Kapkod a pille után.*

*A barátszejű meg a zsálya
Boldogan nyújtja fejét a kaszára.
Ad a jó tehen szagos fű helyett
Habzó csuportba párolgó tejet.
Forró tejből lesz meleg vér patakja:
Ember élete, Isten gondolatja.
Az ember, akár a mezők virága,
Rámosolyog az illatos világra,
Holnap hajnalra kasza éle várja,
Porából kinő a szekfű, a zsálya.
A mulandók múlnak, az állandók állnak.*

*Az ember nekidől a kaszának,
Az asszony a kenyeret bontja,
Pöttönke porontya
Kapkod a pille után.*

* A költemény második versszakát a költő 1959-ben megjelent „Őszi fecske” c. gyűjteményes kötetéből (a népidemokrata cenzorok?) kihagyták.

A jót - jóért!

(Folytatás a 3. oldalról)

a csoport érdekét se, a szent rend boldogulását se helyezhetem hunyorkás mosollyal a tiszta jó elé. A pretóriánust a császár védelméért fizetik, nem az igazságért: milyen hamis hivatás ez. Nem tudom az Igazság eredetét, csak hogy van s hányszor hangzik el önmegnyugtatóként: a világ be akar csapni, ám csapjuk be. — Mekkora pogányság! Néger varázsló modor.

A jó minden más szempont előtti szolgálata Jézus üzenete hirdeti meg. Ez a légyszívű mester, aki nyakába veszi a lesántult kölköbárányt s viszi anyja után, ilyen kemény normát tett kötelezővé a nyája számára. Talán teljesen el nem érhető ez a mérce: az igaz emberiségnek ez a teljes tisztrasága. A megalkuvás nélküli, csalárdágmentes odaadás. A megnevelés, noha már várnak a sarkon... A követelés bullája a saját halála lett. Inkább öljenek meg, de egy i betű se adható föl. Kicsoda a hozzá mérhető tanító?

Gyerekkorunkban így neveltek: be maradsz zárva, kapsz olyan pofont, hogy beleszédülj, megbüntettek, kicsapatlak, küldd be az apádat. A pozitív tanáraink jó jeggyel jutalmaztak, ígérték: Pestre kerülsz, te kapod az osztályelsőt, csillogtatták a szorgalom értékét: magatok veszitek majd a hasznát...

Felnőtt korunkban politikai bohócok útvesztőibe kerültünk; jóléttel kecsegtettek, csörgő pénzzel csalogattak, mint kukoricával a kockát...

Csak Jézus az egyetlen, aki a minőségi emberséget igényli. A lelkiismeretem legmélyéről szóló ártatlan, tiszta szándékot. Ha e kikezdetetlen alapelvből engedek, még ha csak magam tudom ezt, s titkolom is, bizony leminősült a tettem. Ha a kifinomult, csalafinta hazugok között megjátszom is a gáncsnélküli lovagot, a tükröm előtt magamra köphetek. A jellemem kristályos ragyogása elhomályosodott. Sündöröghetünk,

lágos felfogását: a szentek minden kor számára jelek és példaképek, segítők és közbenjárók, akiket a kereszténynek követnie kell s akiknek közbenjárását kérheti. Másokat pedig talán megóvnak példáik a felszínességtől, a szellemi rövidlátástól, a lelki megmerevedéstől és keményszívűségtől...

Cser-Palkovics István SJ

csiszolhatjuk fényesre a fém: csak réz az és sohasem arany... Magam előtt bujkálok, mert kontár vagyok, leron-tottam az erénynek az értékét. Csak vámosként feshenghetek a templomban. Gyáva vagyok az igen-igen nem-nem kockázatára. Szedem a másik szálkáját, de őrizgetem a gerendát. Nincs erőm adni, de szeretek kapni, pedig jobb adni, mint kapni.

Így beszélgetett a jogászdoktor, mint győztes gladiátor, aki törét, letepert ellenfele torkára szorítja. — A szépmivesség eszmecseréjére jelentkezett és a hitnek a miértjét erőszakolta ki belőlem. A szeme tágra nyílt: barátok lettünk.

Ezzel az egyetlen jogos, szent göggel merészkedem Jézus nyomába, aki a maximumot igényli a bátraktól, a nyomában lépkedőktől. Ezért szeretem Jézust és a kereszténységet. A fölülmulhatatlant, amelyet nem lehet jobbal pótolni, mert nincs jobb, magasztosabb: ez a gyöngyök gyöngye. Igaz, a kufár vasakarata kell hozzá, hogy megszervezzem magamnak ezt az igazgyöngyöt. Ez a gyöngy az ideál, ez ejtett meg s ezt próbálok megszerezni.

Hej! kiált ide valaki: mindez csak természetes becsületesség; hol van még ettől a Kereszténység? — Azt válaszolom neki: próbálja csak meg! Aki idáig eljut, az nagy betűvel írja a Jót, aki maga az Isten. Az nemcsak hogy nem jár messze az Isten országától, hanem már a Jóisten kapujába ért...

RONALD REAGAN A PÁPÁNÁL

II. János Pál pápa június 7-én, hétfőn, fogadta az Egyesült Államok elnökét, Ronald Reagant, feleségével és 12-tagú kíséretével európai körútja alkalmával. — A Szentatya utalt arra, hogy három év előtti amerikai látogatása során meggyőződött arról, hogy az amerikai nép lelkében élnek azok az erkölcsi értékek, amelyeket államalapító elődeik hagytak rájuk. Az amerikai nép, mondotta a Pápa, büszke gazdasági, szociális, tudományos és technikai vívmányaira. Történelme folyamán ez a nép számtalanszor adta tanújelét önzetlen nagylelkűségének a világbéke szolgálatában. — A Szentatya azt is mondotta, hogy neki személy szerint legnagyobb gondja a világbéke megőrzése.

Szent Király és Szent Korona

A SZENT KORONA DIADALÚTJA BÉCSBŐL BUDÁRA: 1790 FEBR. 18–21.

Horváth Mihály, a múlt század híres történetírója, „Magyarország történelme“ c. művében olvashatjuk a következőket a Szent Koronáról: „Királyi koronáját a magyar nemzet nyolcadfél százados, viszontagságteljes élete folytában megszokta úgy tekinteni, mint nemzeti kincsét, nemzeti ereklyét, melyre csak a kegyelet szent érzetével gondolni, s melynek az általa felidézett keserűes emlékezete, s az éreite s függetlenségéért vívott számos harcok oly becset kölcsönöztek minden jó hazafi előtt, hogy azt szinte életével, szabadságával, nemzeti létével azonosítja vala. József (császár, kalapos király) azonban a nemzet ezen hő ragaszkodására e kincshez mitsem hajtván, április 7-én (1790-ben) leérkezett parancsában meghagyta a helytartótanácsnak, hogy a Pozsonyban őrzött koronát Bécsbe szállítsa, „hol az a császári kincstárban egyéb országainak koronái mellé fog letétni.“

De a Szent Korona elvitele az ország területéről csak egyik rendelkezése volt II. Józsefnek, mely a magyar alkotmányba ütközött. Többek között megszüntette még a Szent Istvántól bevezetett vármegyei rendszert, a magyar nyelv helyett a németet tette hivatalos nyelvvé, és nem koronáztatta meg magát.

Ily előzmények értetik meg velünk azt a példa nélkül álló, határtalan lelkesedést és diadalmas fogadtatást, melyben a Szent Korona 1790-ben Magyarországra visszahozatalakor részesült. T. i. II. József közvetlen halála előtt (1790 febr. 20.) „mind a magyarok mozgásától — írja Keresztesi József prot. lelkész —, mind a főrendeknek nemes deklarációjuktól indítván, jún. 28-án költ rendelkezésében a törvény folyásának az eléb-beni lábra való állását, országgyűlés tartását addig is pedig a koronának Budára való leszállítását meghatározta, mely szerint a korona Bécsből die 18. februárii, József halála előtt két nappal kiindított.“

Az esemény fontosságát kiemelendő, a magyar királyi helytartótanács — akkori kormányzó — hivatalosan értesíti 1790 febr. 16-án leiratában a vármegyéket, az egyházi és világi vezetőket, azon legfelsőbb uralkodói elhatározásról, „hogy az ország szent koronája a két koronaőr úr, két udvari titkár, valamint a magyar nemesi testőrség öt testőre kíséretében e hónap 18-án hagyja el Bécsét, ezen a napon Köpcsénybe vitessék, és ott Esterházy herceg úr kastélyában éjszakázzon; a következő napon, azaz 19-én Győrött, a püspöki palotában, ugyanazon hónap 20-án pedig Esztergomban, a káptalan épületében töltsék az éjszakát, innen pedig úgy indítassék tovább, hogy a nevezett hónap 21-én időben megérkezék Budára.“ Mindezeket „kellő tudomásul vétel és a nemes vármegye kebelében való megkívánt kihirdetés céljából“ közli a magyar királyi helytartótanács.

AZ AUSZTRIAI ÉS JUGOSZLÁVIAI MAGYAROK MÁRIACELLI ZARÁNDOKLATA

1982. szeptember 18–19-én!

Mi, többi szerte Európában és túl a tengeren szétszórta magyarok, ha lehet, csatlakozunk hozzájuk. — Úgy tudjuk, hogy az ausztriai magyarok zárandoklatát László István burgenlandi megyéspüspök vezeti. Ezen a zárandoklaton helyezük vissza az újonnan restaurált Nádasdy Ferenc és Scitovszky János-votivképeket 1690-ből és 1857-ből a régi eredeti helyükre. — Részletes programot szept.-i számunkban hozunk.

Febr. 17-én „megtétetvén a rendelések, gróf Pálffy Károly főkancellárius, összehívta az ország ott (Bécsben) mulató (tartózkodó) báróit, velek együtt délután a kincstartó házba ment: ott mindnyájuk láttára a koronát, pálcát, arany almát, Szent István palástját s kardját, a Mária Terézia koronázására készült köves karddal együtt az üvegalmáriumból kivette, régi ládájokba rakatta... Másnap reggel nyolc órakor a kincsház eleibe állott három üveges hintó hat-hat lóval és egy négy lóval. A klenódiumpokot veres bársonyos ládában... a legpompásabb hintóra tevén... eszerént indult el a korona Bécsből“.

Már az indulásnál rendkívül nagy tömeg verődött össze, mint Keresztesi írja: „Ezen alkalmatossággal véghetetlen nép tódult össze Bécsben, kívánván a korona eltávozását szemlélni, annyival inkább, hogy a nagy drágaságnak magok a németek azt az okát adták, hogy az Isten a magyar korona nálok lételéért veri őket“.

A Szent Korona útja haza felé valóságos diadalmenet, amilyent a királyi koronák történetében nem lehet olvasni. A fentebb idézett Horváth Mihály történetíró szerint: „A nép az utat, melyen a korona átvitetett, majdnem szakadatlan láncban állá el.“ Ha figyelembe vesszük a tényt, hogy Bécs Budapesttől kb. 250 kilométerre fekszik, elképzelhetjük, micsoda hatalmas népi megmozdulásról van itt szó.

De lássuk az egyes állomásokat, ahogy a szemlélő, az eseményeket átélő Keresztesi József, ezt a diadalut megörökíti. A következő idézetek ötlemei.

1. „A **Pozsony vármegyei** nemesség, Pozsony városnak polgárai, az akadémiai ifjak, mind magyar öltözetekben, gyalog és paripákon összegyűlekeztek a gróf Forgách Miklós palotájához Pozsonyban; külön-külön zászlók alá, trombita- és sípszóval; ezek mind a gróf Forgách vezérlete alatt voltak többen mint ezren. Ezekon kívül igen sok grófok, bárók, főnemesek s drága magyar öltözetű sok úriasszonyok verődtek rakásra hintókban. Kijöveten Pozsonyból által a Dunán, az ország határánál a farkasfalvi mezőn megállottak, sátorokat vontak, és ott várták a korona érkezését a bámulásra mindenfelől, még Bécsből is odasereglett sokezrekkel; a korona délután három órakor odajutván, megszólaltak azonnal a muzsikák, ágyúk és harangok Pozsonyban. Az örömkialtás az eget verte. Akkor báró Perényi kanonok s titulás püspök a határban mondott egy örvendetes orációt. Innen ezer kiáltások és minden vigasságtevő szerszámok közt elkísérték a köpcsényi kastély kapujáig, hol a város bírái hirtelen kifogván a koronát vonó lovakat, magokat fogták be a hámozba, s felvonták a hintót a kastélyba. A főrendek magok vették le a ládát és vitték a rendelt palotába, hol a korona tokjából kivitetett, közönséges szemlélésre kétízben, estve és reggel kitétetett, a főrendektől strázsáltatott. Te Deum laudamus tartatott. Herceg Esterházy mindeneket megvendégelt, a szegényeknek bő alamizsnát osztatott, s die 19. februárii a korona a határig hasonló pompával és örvendezéssel elkísértetett“.

2. A győriek lelkesedése, ha lehet, még a pozsonymegyeieket is fölülmúlta. Eről így számol be Keresztesi:

„**Győr városa** oly készüllettel ülte a korona hazajövetelének örömmünepét, hogy azzal hazafiúi buzgóságát kijelenté. Az egész Győr vármegyei nemesség

a vármegye szélén várta lóháton, gróf Esterházy és Festetics vezérlések alatt, a városi polgárság, magyarok és németek, mind sorban állottak külön-külön zászlók alatt, s azt kiáltozták teli torokkal: „Éljen a magyar szabadság!“ Elérkezvén a korona die 19. februárii estve 5 órakor, előtte ment a püspök, káptalan, papság, tanulóifjúság keresztekkel. A korona előtt dob, síp, trombita, utána a hegedűk magyar nótákkal zengettek“. A várba érven a papok a nemességgel meghasonlottak, mert a papok a püspök udvarába akarták vinni, a nemesség pedig ellenállott, kiáltván: „Nem engedjük! Nem engedjük! Az öreg templomban van a helye, azon az oltáron, az hol Szent László király koponyája tiszteltetik, amely fön már ezen szent korona megnyugodott“. Így, a koronaőrök is a nemesség kívánságára hajolván, a templomba helyezték, és hogy mindenek lássák, kitétek. Mihelyt besetetedett, az egész város illumináltatott, sok inskripciók szemlétettek a festett koronák felett, mint: Napunk virradása; Hazánk újulása; Egünk derülése; Törvényünk ereje; Szabadság épsége; Nemzetünk élete; Óhajtasunk célja; Sebünk orvoslása; Panaszkunk szünete; Örömmünk kezdete. — Rediviva libertas (újraéledt szabadság); Hungarorum vita (magyarok élete); Regni salus (az ország üdve); Legum robur (törvények ereje); Felici fato regni diadema redemptum, praesidio hujus gens Hungara tuta manet (az ország szerencsés-jére a diadema visszaszerelve, ennek védelme alatt a magyar nép biztonságban marad), melyeket Révai Miklós, Győrben tanító piarista készített. Egész éjjel a városban zengett a muzsika, és még a sánta is ugrált örömeiben“.

3. A harmadik állomás, ahol a Szent Korona különös ünneplésben részesült, **Esztergom** volt. Erről így szól a krónika: „Egész Esztergom vármegyében, amerre elvitetett a korona, majd egy, majd más nemesség kísérte mindenütt; Esztergomból eleibe mennek száz lovasok s ugyanannyi gyalogok, mind csinos magyar öltözetben. Az érseki városból is sok fegyveresek s az érsek katonái, mind egyforma zöld ruhában. Azalatt háromszáz egyforma magyar fehér köntösben levő, hajokat rózsaszín pántlikába kötött s kezeikben égő viaszgyertyákat tartó leányok két sorjában várták a város végén. Die 20. februárii este kilenc órakor érkezővén a korona Esztergom határába, kezdettek mindenfelé az ágyúk és harangok megszólalni. Bevitetett a városba, melyben azelőtt is valaha lakott ezen palládium, sok gyertyák és szövétnek világánál. Elöl ment a lovasság s gyalogság, kétoldalt az említett leányok; a tolongó népnek pedig a legszélesebb utca is keskeny volt. Azt követték az Esztergom és Hont vármegyei uraságok, kiket Sissay Károly és Majthényi László viceispányok vezettek. A koronát a prépost illuminált szobájába felvitték a legelső urak, és egy selyemmel bevont asztalra tévén, magyar orációt mondott felette a vikárius generális úr. Aztán a korona kivitetett, és mindenek nézhették. Ekkor éjjeli tíz, ismét reggeli tíz órakor Te Deum laudamus tartatott, és hét órakor hasonló renddel Buda felé indított a korona“.

4. Ama tisztelet-megnyilvánulásról, mellyel a Koronát **Budán** fogadták, ezeket olvashatjuk: „Budára érkezett die 21. februárii délután négy órakor, és a bevitele esett ily renddel. Elöl mentek azok, kik a koronát átvitték a vármegye szélénél; azután a kunok, jászok és kecskeméti török síppal, a szentend-

rei és óbudai lovasság. Buda város lovasai; a pesti tanács kocsiokban; a vármegyei deputátusi is kocsiokon, sokféle ruhákba öltözött nemes lovasok. Ezeket követte a korona, mellette hat gárdista, utána a palatinus zászlója. Azután a koronaőrök hintaja s a kísérő nemesség; ezalatt az ágyúk ropogtak; a harangok zúgtak. A királyi palotához érven, hat ki-rendelt nemesek vitték fel a korona ládáját a palota nagy szájába, s helyezetttek egy három grádics magasságú, veres bársonnyal bevont helyre. Itt rövid orációja lévén Zichy Károlynak, az ország bírájának, ki akarta nyitni a ládát, de nem nyit. Németül más kulcsát kérvén, melyre mond egy ott álló magyar úr, Nemes Zsigmond: 'Kegyelmes Uram! Nem német korona az, nem tud az németül; próbálja excellenciád magyarul, s úgy szóljon hozzá, majd kinyílik.' — Melyen mindenek elmosolyodván a judex curiae (kuriai bíró) is magyarul kinyitotta a ládát, s belőle a korona kivitetvén, a palota folyosójáról megmutattatott az összesereglett sokaságnak. Azután a láda portól megtisztítatván, ismét elzárattott, amikor egy német lakáj seperni akarván, mond egy ifjú magyar: 'Félre, adta németje, hogy mered azt német kézzel fertéztetni!' Maga aztán megseperte. — Estve Pesten és Budán a legalábbvaló ház is meg volt világosítva, és sok rajzolatok s inskripciók szemlétettek. Csak a tanácsház előtt ezer gyertyák égtek, és ötven akó veres és fehér bor folyt vala szabad italtra, ezer cipők osztogattak ki a szegényeknek — Az ország bírája, gróf Zichy, a főuraságot vendégelte, a budai tanács a nemesi rendet traktálta. Másnap a Te Deum laudamus (hálaadó ének) minden kigondolható pompával tartatott, hol maga herceg Batthyány József, az ország primása és esztergomi érsek tartott isteni tiszteletet. Ezen és a még következő két napon a várbeli templomban háromrendbeli őrizet alatt a közönséges nézésre ki volt téve szüntelen a korona... Az ekkor világra jött deák és magyar versek sokak voltak — a vak öröm mindeneket poétává formált“.

Ily felejthetetlen pompakifejtés és honfiúi lelkesedés kísérte a Szent Koronát haza a számkivetésből ezelőtt 200 évvel. Nemcsak mély lelki élmény kell legyen ez események felidézése a ma magyarja számára, hanem egyúttal tanulság is: a szebb jövőbe vezető út csak a múlt nagy értékeinek megbecsülése alapján lehetséges.

Dr. Vecsey Lajos

SZENTKORONA EMLÉKMŰ

Már jeleztük, hogy a Szentkorona-emlékmű Mattsee-ban csak a jövő évben, szeptemberben, kerül fölavatásra. Külső és belső okok miatt döntött így az Előkészítő Bizottság.

Az emlékművel kapcsolatos jogi és szervezési kérdések, az emlékmű elkészítése és az a körülmény, hogy 1983-ban ünnepeljük Szent István Király szenttéavatásának 900. évfordulóját, tették az időpont áthelyezését indokoltá. Közben a gyűjtés csak az „Életünk“ újsághirdetésén keresztül megindult, szélesebb körű, személyekhez és intézményekhez szóló megszervezése még hátra van. Ed-dig összesen csak 21 adakozó 3.289.17 DM összeget küldött be. Ebből két nagyobb személyes tétel ezer-ezer D-márkával szerepel. — A megközelítő költségvetést szeptemberben tesszük közzé. Úgyisint az eddigi adakozók névsorát.

A gyűjtést a most sürgősebbnek látszó „Segítsetek“ erdélyi akciónk szorítottá kissé háttérbe, aminek az egész emigrációban, sőt Magyarországon is, visszhangja támadt. Ennek ellenére kérjük a Szentkorona Emlékbizottság tengerentuli tagjait, hogy már most gondolkodjanak az őszi gyűjtés megszervezéséről.

Az Előkészítő Bizottság nevében:
Dr. Harangozó Ferenc

BORBÁNDI GYULA:

A Bulányi-ügy*

Az úgynevezett „Bulányi-ügy” új szakaszához érkezett. A püspöki kar és a piarista atya közötti konfliktus tovább éleződött, kiváltva a püspökök újabb határozatát és a Vatikán bekapcsolását. Az annyira óhajtott és a katolikus hívők érdekét szolgáló enyhülés helyett tehát a feszültség növekedését.

A magyar püspöki kar Lékai László bíboros-prímás elnökletével a június 8-án és 9-én tartott értekezletén megállapította, hogy Bulányi György április 19-i levelében nem adott kielégítő választ arra a figyelmeztetésre, amelyet néhány nappal korábban Lékai bíboros juttatott el hozzá. Ez volt a primás második felszólítása, hogy a piarista szerzetes — akit a kisközösségek egy része lelki vezetőjének tekint — vonja vissza az egyház alapvető tanításával ellenkező nézeteit. Bulányi teológiai felfogását egy négy teológus professzorból álló bizottság korábban tévesnek nyilvánította. A piarista atya szerint a professzorok olyan írásokat is neki tulajdonítottak, amelyek nem tőle származnak. Tették ezt azon az alapon, hogy feltűnően hasonlítanak az általa kifejtett nézetekhez. A püspöki kar magáévá téve a hittudósok véleményét és az igaznak tekintett hittételekhez való viszonyulásra szólította fel Bulányit. Az imént említett püspöki döntés lényegében abból áll, hogy Bulányi Györgynek — miután kitart tévesnek nyilvánított felfogása mellett — a jövőben nincs joga misézni, prédikálni és szentégeket kiszolgáltatni. A püspökök a maguk részéről lezárták tekintik az ügyet és Bulányi téves nézeteiről tájékoztatják a hittani kongregációt, amely ugyancsak felülvizsgálja azokat.

E legújabb fejlemény előtörténetéhez tartozik, hogy május 16-án a nagymarosai ifjúsági találkozón Lékai bíboros elutasította Bulányinak a koncebrálásra irányuló készségét. Az ifjúsági találkozón mintegy háromezren — főleg kiscsoportok vagy bázisközösségek tagjai — gyűltek össze és a primás negyven pap közreműködésével koncebrációs misét mondott. Ebbe akart Bulányi és Kovács László esztergomi egyházmegyei lelkész bekapcsolódni. Az utóbbinak ugyancsak ellentéte támadt egyházi feletteseivel, akik fegyelmi rendszabályokat fogantattak ellene. A Püspöki Sajtóiroda szerint a bíboros-érsek úgy érezte, hogy a jelenlegi helyzetben helytelen volna Bulányival és Kováccsal misét mondania. Az a látszat keletkezhetne ugyanis, „mintha a magyar hierarchia feje minden fenntartás nélkül elfogadná Bulányi atyának az egyház felépítéséről, struktúrájáról kifejtett nézeteit”. Kovács László koncebrálásának enedélyezésével pedig úgy tetszhetne, hogy megerősítést nyertek helytelen nézetei. Az eset kínos következménye, hogy a primás döntése után a templomból kivonultak a két említett pap követői. Az Új Ember szerint számszerint körülbelül harmincan, vagyis a résztvevők egy százaléka.

Felvetődik a kérdés, hogy valóban csak teológiai ellentétek okozzák-e a sajnálatos konfliktust a katolikus egyház

irányítói és a katolikus hitélet megújulását zászlójukra író papok és követők között?

Külső szemlélőnek az a benyomása — és erre a felismerésre juthattak azok is, akik látták és hallották az osztrák televízió június 8-i interjút Lékai bíborossal és Bulányi páterral —, hogy a nézeteltérés nem annyira teológiai, mint inkább politikai természetű. A szóbanforgó interjúban Bulányi némi megértést mutatott a primás magatartása iránt, hiszen apostoli küldetése, hogy a hit tisztaságán őrködjék, de hozzátette, hogy az egyéni fegyelem mellett legalább olyan fontosságú a Szentlélek sugallatának és a lelkiismerete hangjának követése. Az ellentét inkább abban nyilvánult meg, hogy egyházfejedelm és piarista szerzetes a béke szolgálata és a katonai kötelezettség lelkiismereti okokra hivatkozva történő megtagadása kérdésében nem ért egyet. Az egyház feje elismeri, hogy az államnak joga a katonai szolgálatot megkövetelni, a piarista szerzetes — a kor szellemében, külföldi példák ösztönzésére is — úgy érzi, hogy az államnak kötelessége a lelkiismeretre való hivatkozást komolyan venni és lehetőséget nyújtani arra, hogy szociális vagy egészségügyi szolgálat helyettesítse a fegyveres katonai szolgálatot. Az sem kétséges, hogy a kisközösségek tagjainak körében eléggé elterjedt a nézet: a püspöki kar, élén a primással, túlságosan engedékeny a kormányzattal szemben, engedményeiért meg nem követeli meg a méltányos ellenértéket, vagyis az államnak nyújtott egyházi támogatás messze túlszárnyalja az egyház által kivívott eredményeket. A kis lépések — amelyek Lékai bíboros egyházpolitikai taktikáját meghatározzák — túlságosan kis lépések egy olyan időszakban, amelyben nagyobb lehetőségek kiaknázására is volna lehetőség.

A dilemma inkább politikai, mint teológiai jellegű, mégha az előbbi könnyen öltöztethető teológiai köntösbe és az egyházon belüli fegyelem is olyan tény, amely nem hagyható figyelmen kívül. A katolikus egyház nem demokratikus elvek alapján szervezett intézmény. Belső rendjét szigorú hierarchiára építi és ezen az sem változtat sokat, hogy a második vatikáni zsinat alapján a laikusok részvétele, beleszólása kiterjedtebbé, szervezettebbé vált. Ez olyan körülmény, amely a belső fegyelmet is más megvilágításba helyezi. Bulányi György ügye a hittani kongregáció elé kerülve, porondra hívja az egyházi tanítóhivatalt. A piarista atya szerint — mint a bécsi interjúban mondta — a Szentlélek ismeri nézeteit és ezeket mindegyikéig nem ítélte el. Viszont aligha remélheti, hogy a magyar püspöki karral szemben a hittani kongregáció neki fog igazat adni. Kedvező római döntésre tehát nem igen számíthat.

Mi történhetik tehát, ha kizárjuk a szakadás lehetőségét? Kétségtelenül a tárgyalás, kölcsönös engedmények és szóértés alapján. Ehhez azonban bizalomra volna szükség. Bizalomra a püspökök részéről, hogy Bulányiék útja nem az eretnokség, az egyház megosztása és a püspöki tekintély kikezdése, a piarista atya és követői részéről meg annak tudomásul vétele, hogy az egyház keretében csak úgy maradhatnak meg, ha békében élnek a püspökökkel. Ami kívánatos tehát: nagyobb megértés mind a két oldalon. És bizalomébresztő cse-

Hazai figyelő

A Magyar Püspöki Kar nyári konferenciája

Lékai László bíboros elnökletével Budapesten június 8—9-ig ülésezett a Magyar Püspöki Kar. A Primás többek közt bejelentette, hogy ez év októberében lesz a magyar püspökök ad limina-látogatása a Szentatyánál (hivatalos kötelező látogatás). Ezzel kapcsolatban részt vesznek október 10-én Maximilian Kolbe atya szenttéavatásán. Kolbe atya a Dachau koncentrációs táborban a halálba ment egy többgyermekes családapa helyett).

Az Országos Liturgikus Tanács élére Szakos Gyula székesfehérvári megyéspüspököt választotta a konferencia, míg a papnevelő intézetek nevelői értekezletét Póka György szombathelyi segédpüspök vezeti.

Kalkuttai Teréz anya részére gyűjtött kerek négy millió Forintból a konferencia magyar gyógyszerküldeményt állítat össze.

A konferencia elhatározta, hogy a magyar Pálosrend megalapítójának, boldog Özsébknek emlékeztetere, országos zárándoklatot vezetnek szeptember 12-én Márianosztrára, az ősi kegyhelyre, amely fennállásának 600. évfordulóját ünnepli.

A Püspöki Kar foglalkozott ezen a konferencián is Bulányi György piarista szerzetes ügyével. A budapesti Hittudományi Akadémia négy tanárának, Gál Ferenc dékának, Vanyó László, Rózsa Huba és Erdő Péternek, a szakvéleménye alapján a következő döntést hozták: Mivel Bulányi atya Lékai László primásnak április 19-én írt második feleletében sem tett eleget annak, hogy az

első írásbeli felszólításra válaszolva, vonja vissza „az Egyház alapvető tanításával szembenálló nézeteit”, a konferencia a maga részéről az ügyet lezárta és felterjesztette Rómába a Hittani Kongregációhoz (Szent Officium, — elnöke Ratzinger bíboros, volt müncheni érsek). Addig is a Püspöki Konferencia valamennyi megyés főpásztor „átérezve súlyos felelősségét, saját egyházmegyéje területén Bulányi Györgytől megvonta a nyilvános misézést, az igehirdetést, a Szentségek valamint a szentelmények kiszolgáltatásának jogát”.

Az 1983-ban Rómában összeülő püspöki szinódus előkészítő bizottságában Paskai László, kalocsai koadjutor érsek, és Cserháti József, a püspöki kar titkára, vesznek részt.

Udvardy József, csanádi megyéspüspök, az iskolai hitoktatásban előállott új nehézségeket ismertette, amelyek az ötnapos tanítási hét bevezetésével álltak elő. (Hogy miben állnak ezek a nehézségek, arról a jelentés nem számol be. Szerk.)

„A Löwen-i Magyar Máriasiralom”

Ez az ómagyar Máriasiralom 1300 körül keletkezett, 132 szót tartalmazó magyar költemény, a második legrégebb magyar nyelvemlék, amely egy Löwen-i (Belgium) kódex egyik lapjára volt főljegyezve. 600 év múlva most újra magyar tulajdonba került. Magyarország a Löwen-i katolikus egyetemnek 30 flamand nyelvű fontos okmányt adott cserébe, amelyeknek nincs magyar vonatkozásuk.

Hírek - események

SZENTFÖLDI ZARÁNDOKLAT MAGYAROK SZÁMÁRA

1983. április 4-től április 17-ig (húsvéti szünet!).

P. Bernhard, szentföldi zarándoklatok szakemberének, vezetésével és **P. Cserháti** szervezésével.

Költség: Repülő + busz + szállás zarándokházakban + teljes ellátás + belépődíjak (a dollár kurzusától függően) Sfr. 2.000.— és 2.100.— között; — 45 jelentkező esetén maximum Sfr. 1.950.—, melyből augusztus 30-ig Sfr. 500-at kell a jelentkezőknek előre befizetni, a maradékot 1983. február végéig. 12-éves gyerekeknek Sfr. 350-nél kevesebb.

Jelentkezőknek befizetési lapot és később még részletesebb programot küldünk. — IDŐSEBBEK IS BÁTTRAN JELENTKEZHETNEK! (Nem rohanunk!)

Egyszemélyes szobát nem biztosítunk!
Jelentkezési cím: Ungarnmission,
Postfach 2110, CH-3001 Bern. Telefon: 031 - 25 61 42; németül vagy franciául: 037 - 26 27 87.

A SZABADVILÁGI MAGYAROK HARMADIK VILÁGKONGRESSZUSA Torontóban lesz 1982. szeptember 17-től 19-ig.

Rendező: Kanadai Magyarok Szövetsége, Toronto, Ontario, Canada.

Levelezési cím: Canadian Hungarian Federation, — Hungarian Cultural Centre, St. 840 St. Clair Avenue West, Toronto, Ontario, Canada M6C 1C1.

lekedetek. A hierarchia figyelhetne jobban arra, hogy milyen gondolatok és törekvések érlelődnek a hívek körében, képviselhetné erélyesebben az egyház érdekeit a világi hatalommal szemben, Bulányi atya és társai pedig mérlegelhetnék, vajon a nagyobb türelem, a keresztényi alázat, a jobb érv és izmosabb meggyőző erő nem segíthetné-e elő hatékonyabban a mindenképpen esedékes katolikus megújulást.

MINDSZENTY-SZOBOR LELEPLEZÉSE SYDNEYBEN

Május 30-án a Blacktown-i (Sydney, Ausztrália) Szent Erzsébet otthonban leleplezték Mindszenty József bíboros életnagyságú bronzszobrát.

A szobor felállítása az ausztráliai, különösen a Sydney-i összes magyar egyesületek áldozatkészségén kívül a Koltay és Törzsök-család érdeme. A leleplezésen a magyar világi és egyházi képviselőkön kívül résztvett az ausztráliai bevándorlási és nemzetiségi ügyek minisztere, Charles Hodges, aki a szobor leleplezési beszédet mondotta, továbbá Bede Heather blacktowni püspök, Maureen Keogh, az orsolyita rend provinciális és J. Lynch blacktowni polgármester.

Róma: Augusztus 22-én, vasárnap 18 órakor, Szent István tiszteletére ünnepélyes szentmise a **Szent István Zarándokházban**, Via del Casaleto 481. — A szentmise után magyar találkozó. Minden magyar testvért szeretettel várunk!

NAGY LAJOS HALÁLÁNAK 600 ÉVES ÉVFORDULÓJÁRA

a Magyar Máltai Lovagrend Aachenben, 1982. szept. 11-én, magyar-német emlékünnepet rendez. Az ünnepségek szept. 11-én 11 órakor ünnepi szentmisével kezdődnek, amit a Domban Aachen püspöke, Kada Lajos muncius, Costarica-i érsek, egy a lengyelek által delegált püspök az Aacheni káptalan képviselőjével együtt celebrál. — Kérjük a Benelux-államok magyarjait is a részvételre.

Dr. Ruttkai Erdő-Harrach Vilmos

Dr. I g ó - K e m e n e s P é t e r atomfizikus, jelenleg a New Yorki Columbia Egyetem vendégprofesszora (volt Kastl-i diák!) június 17-én előadást tartott a „Neutrino '82” elnevezésű Balatonfüreden rendezett nemzetközi tudományos konferencián. A neutrino-kutatás legújabb eredményeivel foglalkozó hatnapos konferencián 22 országból több mint 200 fizikus vett részt.

* Cikkünk szerzője politikai közíró, az Új Látóhatár c. irodalmi és politikai folyóirat szerkesztője, valamint a Szabad Európa Rádió magyar osztályának h. igazgatója. Borbándi Gyula a magyarországi helyzet alapos ismerője és elismerten objektív kiértékelője.

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Bécs: Keresztelés: Nagy Viktória Regina, N. József és Bata Éva leánya, 1982. máj. 26. Bécs; — Herdinand Brigitta, H. Stelian Constantin és Brunduschel Marianna leánya, 1982. jún. 6. Traiskirchen; — Mogyoró Dávid, M. Ferenc és Tóth Valéria fia, 1982. jún. 7. Traiskirchenben.

A házasság szentségében részesültek: Sáska József és Heizinger Borbála, 1982. jún. Traiskirchen; — Horváth-Sarrod József és Csabay Edit, 1982. jún. 5. Traiskirchen; — Horváth-Sarrod László és Tüők Gabriella, 1982. jún. 5. Traiskirchen.

Az örök hazába költöztek: Dr. Zeke Zoltán, 81 éves, 1982. ápr. 28. Bécs; — Major Györgyi szül. Kaltenecker, 78 éves, 1982. máj. 13. Bécs. Az Úr adjon nekik örök nyugalommal!

BELGIUM

Brüsszel: Halálozás: Febert Gizella (84) máj. 31-én Braine le Comteban. — Régi Margit-körös. Lépj be Urad örömébe.

FRANCIAORSZÁG

Keresztelések: Lyon: Volle Maud-Elisabeth, Thierry és Majtényi Veronika leánya; Lyon: Guillermet Céline, Michel és Felker Magdolna leánya, Bourgoin-Jallieu; Roux Carole, Christian és Ujvári Jutka leánya, Espondeilhan.

Elsőáldozás és ünnepélyes hitvallás a Misszióban. Áldozócútortkőn Felker József és Dávid, Bourgoin-Jallieu-ben.

Esküvők: Zsombok János és Furlan

ÉRTESÍTÉS

Huszonöt évvel ezelőtt (1957 aug. 22-én) szentelték pappá Maastrichtban, a Szent Szervác templomban. Igen nagy ajándéknak részesített a jó Isten, és ezt szeretném most, 25 év után, megköszönni. A hálaadó szentmisét paptestvéreimmel együtt augusztus 22-én, d. e. 11 órakor mutatom be, abban a templomban és annál az oltárnál, ahol negyed századdal ezelőtt a Szentlélek ajándékában részesültem.

A jubileumot a BENELUX államok területén élő magyarok Szent István ünnepével kapcsoljuk egybe.

Együttal, első papi ténykedésemre is emlékszem és jubileumi áldásban részesítem azokat, akiket elsőként eskettem meg az Úr oltára előtt. Tuba Tibor és Szigeti Júlia 25-éves házassági évfordulóját ünnepeljük.

„Krisztus szolgálja Isten kegyelmi adományából” — írtam a szentképekre 25 évvel ezelőtt. Ezt mondom ma is, és kiengeszteltem: Deo gratias (Istennek legyen hála).

P. Matyasovich Henrik SJ

Collegium Hungaricum

Blijde Inkomstraat 18 - B-3000 Leuven

1983-ban lesz háromszáz éve Bécs felszabadulásának

Június 9-én ért véget Ausztriában az a négynapos tanácskozás, amellyel megkezdődött a jövő év szeptemberében megtartandó Katolikus Nagygyűlés előkészítése.

Ennek a tízévenkint megismétlődő Katolikus Nap-nak világjelentőséget ad az a körülmény, hogy 1683 szeptember 11-én szabadult fel nagy európai segítséggel Bécs a török ostrom alól, amely egész Nyugatot fenyegette. — II. János Pál pápa külön üzenetet küldött Ausztria híveinek és papságához, amelyben kéri őket, hogy a felszabadulás 300-éves jubileuma alkalmával Európa többi népével együtt imádkozzanak és közösen küzdjenek az igazságos békéért, az emberi jogokért és a nemzetek közötti szolidaritásért. A Szentatya azt is közölte, hogy a nagygyűlésre szóló meghívást elfogadja és ha a jó Isten engedi, részt is vesz rajta. — A 300-éves jubileum alapfogalata: „Reményből élni, reményt szorgozni a világ felé!”

Viviane, Bourgoin-Jallieu; Berek Katalin és Napol Franck, St Martin-d'Hères.

Az Örök Hazába költöztek: Kovács László dr., 81 éves, Beauséjour; Porte Ottó, 60 éves, Lyon; Kozma Sándorné, szül. Nagy Erzsébet, 71 éves, Echirolles; Banga Jenő, 65 éves, Dijon; Szabó Anna szül. Sántha, 83 éves, La Roque-sur-Pernes; Orosz Sándor, 59 éves, Décines; Szalay István, 67 éves, Marseille; Hausz Zsuzsanna, 80 éves, Lyon; Simon Ferenc, 78 éves, La Rochette.

NÉMETORSZÁG

Cremlingen: Halálozás: Gaál Gábor opera- és koncerténekes, 1982. jún. 5-én 54-éves korában Hannoverben elhunyt.

Mannheim: Első szentáldozás: Karsai Harald 1982. máj. 23-án járult először az Úr asztalához Hasslochban. — A szép családi ünnepet még fokozta, hogy édesanyja ugyanakkor ünnepelte elsőáldozásának 25. évfordulóját. — Az ünnepelteknek szívből gratulálunk és kívánjuk, hogy az Úr Krisztus, akit magukhoz vettek, legyen erőforrásuk egész életükben, valamint a béke és üdvösség záloga számukra.

Házasság: Dr. med. Szappanos György és Munsch Dorothee Elisabeth 1982. május 22-én lépett halálíg tartó életszövetségre az Úr oltára előtt Mannheimben a St. Bonifatius-templomban. — Ugyanakkor részesült a szent keresztségben két kislányuk, Viola Tünde és Sylvie Katalin Laura. — Életüket ezzel Isten kezébe tették. Ő legyen számukra és mindenütt a szeretet forrása, amelyből meríthetnek és utitársuk a földi vándorlás ideje alatt.

Stuttgart: Keresztelés: A Stuttgart-i Misszió első keresztelője a St. Paul im Lehen-ben: Dr. med. Orgonás Gerhard és neje szül. Tóth Éva kislánya, Doris, 1982. május 2-án a keresztség szentségében részesült. — Vakulya Zoltán és neje szül. Bernse Ilona Edit kislánya, Zoltán István, máj. 28-án a keresztség szentségében Isten gyermekévé vált.

Röviddel 80. születésnapja előtt, június 20-án Münchenben meghalt Dr. Huba y I l o n a, a nevs őnyomatvány szakértő. A pécsi születésű tudóst 1951-ben Rákosiék deportálták, de kilenc évi szenvedés sem törte meg életerejét. Elhagyva Magyarországot, a 60-as évektől kezdve Münchenben a Bajor Állami Könyvtár munkatársaként végezte a szakemberek körében nagyra értékelt tudományos kutató munkásságát. Szépszámu magyar és német közönség kísérte utolsó útjára a München-i Ostfriedhofban.

Súlyos, fájdalmas betegség után június 17-én Zürichben 74 éves korában meghalt Dr. M e z ő f y L á s z l ó. Hosszú időn át a München-i Szabad Európa Rádió szerkesztőségében dolgozott és közel 20 éven át a Bajor Újságíró Szövetségben az általa életrehívott idegen nyelvű újságíró-szakosztályt vezette. Urnáját június 24-én helyezték el a München-i Nordfriedhofban a hasonló súlyos betegségben elhunyt felesége sírjába.

SVÁJC

Új magyar lelkészt kapott Zürich

Dr. Kerényi György 1982 június végével nyugalmába vonult. Helvét Csobánczi József foglalta el hivatalosan július 1-ével. Lapzártakor részletesebb életrajzi adatai még nem álltak rendelkezésünkre. Csak annyit közölhetünk, hogy még fiatal és Erdélyből jött.

Lausanne: Az örök hazába költözött: Bálint József, 53-éves korában, Neuchâtel-ben, 1982. jún. 7-én többévi betegség után. Őszinte részvétünk a visszamaradt özvegynek és két gyermekének, valamint hozzátartozóinak!

Sankt Gallen: Halálozás: Dr. Méhes Ignáczné szül. Sárosdy Rozália, a beteg szentségével megerősítve, rövid szenvedés után 1982. jún. 6-án életének 87. évében elhunyt. — Temetése Ilpnach-Dorf-ban (Svájc) jún. 9-én volt. — Nyugodjék békében!

RÓMÁBA UTAZÓ MAGYAROK SZÁMÁRA!

RÓMAI MAGYAR TÁJÉKOZTATÓ — 24 oldalon sok hasznos és szükséges tudnivalót tartalmaz. Ingyen kapható a Szent Péter bazilika előcsarnokában, a soknyelvű információs szolgálatnál, a bazilika főkapuján belépve jobbra, naponta d. e. fél 10—12 és d. u. fél 4—5-ig. Megtudjuk belőle, hogy a nyári időszak idején minden kedden reggel 9 órakor énekes magyar szentmise van szentbeszéddel a Szent Péter bazilika új magyar kápolnájában, Szt. Péter sírja közelében. — Minden pénteken d. u. 3-kor csoportos katakombalátogatás magyar nyelvű vezetéssel és szentmisével. Megtudjuk azt is, hol és hogyan szerezhető ingyenes belépőjegy pápai audienciákra és szertartásokra, hol lehet olcsóbban vásárolni képes lapokat, albumokat, kegytárgyakat, hogyan lehet részt venni Assisi-i zárandoklaton magyar nyelvű vezetés és szentmise Szent Ferenc sírjánál), hol lehet magyar nyelven felvilágosítást kapni. Egyéb hasznos tudnivalókat is közöl a római közlekedéssel kapcsolatban, stb.

P. Salamon Z. László OFM Cap.

magyar lelképásztor

M E G J E L E N T A „MIKE” TÁJÉKOZTATÓJA!

A 170 oldalas könyv hasznos tanácsokat és felvilágosításokat tartalmaz, amelyek különösen azok számára érdekesek és fontosak, akik most akarják megalapozni életük elkövetkezendő éveit.

A könyv adatokkal szolgál:

A menedékjog, letelepedés, állampolgárság, kivándorlás, adózás, önállósulás kérdéseiben.

Tájékoztató a magánvállalkozások alapításának valamint a svédországi letelepedésnek lehetőségeiről, a nemzetközi öröklés és az öröklési-jog tudnivalóiról.

Ára DM 10.— + DM 1.— portó. Egyesületek, terjesztők — legalább 10 példány megrendelése esetén 30% kedvezményt élveznek és a könyvek utánvétellel, költségmentesen kerülnek postázásra.

Megrendelhető:

NÉMETORSZÁGI MAGYAR IPAROSOK, KERESKEDŐK ÉS VÁLLALKOZÓK EGYESÜLETE
Rumfordstr. 21. 8000 München 5.

Fürsprecher Anna-M.

Schnyder-Honfalvi

ügyvéd

irodáját megnyitotta

Fogadási idő megbeszélés szerint
CH-8008 Zürich, Dufourstrasse 72
Telefon: (01) 69-35-12

M. SZERDAY METROPOLITAN VERLAG

	Sfr
Berkesi András: Októberi vihar	15.—
Dallos Sándor: Nap szerelmese, Aranyecset I-II.	50.—
Thomas Mann: A Buddenbrookház	22.—
Dr. Mátyás: Utazások Erdélyben (panoráma)	25.—
Benedek István: Mandragóra I.-II. (Tibet, India)	38.—
Tamási Áron: Ösvigasztalás	9.—
Szabó Magda: Freskó; Mózes egy, huszonkettő	11.—
Az aradi vértanúk I.-II.	26.—
Illyés Gyula: Beatrice apródjai	13.—
Benedek Elek: Édes anyaföldem!	9.—
Babits Mihály: Az európai irodalom története	18.—
Benedek Elek: Nagy magyarok élete	16.—
Simon István: A magyar irodalom	16.—
<i>Felhívjuk a kedves vásárlóink figyelmét hogy újra kapható Baktay Ervin:</i>	
A CSILLAGFEJTÉS KÖNYVE	75.—
A világ minden részén megjelent könyvek állnak a kedves vásárlóink szolgálatára, új és antikvár könyvek szótárak, lexikonok, mesekönyvek, hanglemezek.	
Kérje katalógusunkat!	
M. SZERDAY	
METROPOLITAN VERLAG	
CH-4142 MÜNCHENSTEIN, Telchweg 16.	
SCHWEIZ	
Telefon: (061) 46-59-02	

„NEM AZ ISKOLÁNAK...”

„Nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk” — mondja a régi latin közmondás.

Ez érvényes Kastl-ra is. — Sok, részben „művihar” után végre harmonikus iskolaevet fejeztünk be 1982-vel. — 248 tanuló kapott bizonyítványt. 21-en, 3 lány és 18 fiú állta meg eredményesen az érettségit, 2,75% átlaggal. Mind egyetemre megy, sokan orvosnak, páran fizikusnak és mérnöknek, ismét mások tolmács és információs pályát váiasztottak. — Egyébként 9-en az érettségizettek közül júl. 12-én a Bundeswehrbe vonultak be „megcselekedni amit követel az új haza”.

Az iskolára áll az, amit Major Márk igazgató úr az Évkönyvben ír, idézve Alfons Goppel volt miniszterelnök szavait: „Európa jövője mindig új reménységgel tölt el, valahányszor a Magyar Gimnázium tanulóival találkozom”. — Keresztény, Magyar és Európai iskola! — Ez a hivatása az emigrációban. Összekötő híd az elszigetelt otthoni iskola és a keresztény nyugati humanizmust képviselő európai iskola között... Ugyanezt fejezi ki Msgr. Valentiny Géza a Magyar Iskolabizottság elnöke is „Elgondolkodtató” című írásában az Évkönyvben:

„Az iskola nem a szülőké, nem az emigrációé, nem a nevelőké de még a gyerekeké sem feltétel nélkül... Az iskola azoké, akik hajlandók magukba szívni a magyar kultúrát. Azt szolgálni még pedig keresztény, európai szellemben”.

Az Iskola két véglet között hanyódot az utóbbi években. Egyik véglet agyon dicsérte, agyon idealizálta. A másik véglet agyon kritizálta, ahogyan éppen jónak látta...

Szegény Kastli Magyar Iskola! — Jól mondja meg az igazságot az Iskolabizottság elnöke: „Aki ezt az eszmét nem tudja szolgálni önzetlenül... pártoskodás nélkül, az legyen diák vagy szülő, tanár vagy nevelő, volt diák, barát, iskolabizottsági tag vagy pártfogó, — ne is törje magát a Magyar Gimnázium érdekében”.

FELVÉTEL AZ INNSBRUCKI MAGYAR INTÉZETBE

Érettségizett magyar fiúk, akik tanulmányait az Innsbrucki Tudományegyetem valamelyik fakultásán akarják elkezdni vagy folytatni, jelentkezhetnek augusztus 10-ig az intézet igazgatójánál, kézzel írott kérvénnyel és az érettségi bizonyítvány fotokópiájával. Az egyetem hét fakultásának előadásairól tájékoztató a szeptember elején megjelenő „Vorlesungsverzeichnis”. A hazai érettségi bizonyítványt általában elfogadják — de ha valamit hiányolnak, abból elfogadható határidőn belül pótvizsgát irnak elő. A német nyelv ismerete előfeltétel. De ha hiányzik, pótolható két szemeszteren át történő nyelvtanulással. Ausztriában menedékjogot élvező magyarok tandíjmentességet kapnak. Megfelelő tanulmányi előmenetel esetén ösztöndíjban részesülhetnek, a belföldiekkel szemben támasztott feltételek mellett.

Intézetünk, melyet Mindszenty Kollegiumnak is neveznek, egy szép nagy villa, Innsbruck villanegyedében, ahonnan az egyetem autóbusszal vagy kerékpáron gyorsan elérhető. Havi 900 Schilling (+ 8% MWSt adó) ami megfelel kb. 140 DM-nek, ellenében nyújt az intézet lakást egy-, vagy kétágyas szobában, fűtéssel-világítással és egyéni fehérnemű mosatással. Étkezni az egyetemi menzán lehet. Dr. Gróh Béla, igazgató

P. Angelus írja az Itáliában nyaralóknak: „... A templomokban, melyek csaknem mindenütt a legnagyobb művészi értéket jelentik, engedni hatni magadra azt a mély hitet, végtelenbetörő optimizmust, amelyek létrehozták. — Tudod-e, hogy a katolikus templomok azért oly szépek, sőt néha fonságosak, mert első sorban nem a hívek imaházai... hanem Isten háza, az Oltárszentség színei alatt köztünk jelenlévő, minket éjjel-nappal váró Úr Jézus hajlékai! Ne várjon Rád hiába!

A Magyar Cserkészszövetség európai kerülete a kastli magyar gimnázium melletti, mengersbergi erdőben tartja 1982. július 24-től augusztus 7-ig nagy

NYÁRI CSERKÉSZTÁBORÁT, melyet idén P. Solymár János emlékének szentelnek. Ugyanakkor a bárnhofti (Kastl) vadászklubban kiscserkész tanyázás lesz.

A tábor parancsnoksága örömmel várja a cserkészfiúkat, cserkészleányokat jelentkezésükkel.

Jelentkezni lehet a csapatparancsnokoknál és a Európai kerület központjában: D-8 München 81. Oberföhringerstr. 40. - Tel.: (089) 982637/38.

Előzetes híradás

Máriacelli alapításának 825 éves jubileuma alkalmából 1982 szept. 16-tól 30-ig a Máriacelli Bazilikában tíz alkalommal bemutatásra kerül „A zárandoklat” c. misztériumjáték. A jubileumi ünnepségek részletes programját még időben közzélni fogjuk. P. Veremund Hochreiter Superior

DIÓSZEGHY TIBOR, hitese tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar, Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, valamint peres ügyekben segít. — Daimlerstr. 249. D-4040 Neuss. Tel.: (021 01) 54 13 17.

KÉRDEZZEN — FELELEK

Azonnali hatállyal küldhet a nagy Quelle Katalógusból ajándékot Magyarországra vagy Erdélybe. A vám-mal járó adminisztrációt, valamint a pontos leszállítást a „QUELLE INTERNATIONAL UNGARN SERVICE” garantálja. Felvilágosítást minden időben ad:

TH. PAPA Vertreterin der QUELLE INTERNATIONAL 7032 Sindelfingen, Maichinger Str. 16. Tel.: 07031 — 801568.

Volt MET-olvasóink figyelmébe! Mivel a MET anyagi okokból szünetel, helyette az „Életünk”-et küldjük szíves tájékoztatásul.

Megjelent! Megjelent!

Mindszenty József: HIRDETTEM AZ IGÉT

Pásztorlevelek, szentbeszéd gyűjteménye (1944—1975). Válogatta és a bevezető tanulmányt írta Közi Horváth József. — A 300 oldalas vázsonkötésű könyv ára 25.— DM vagy 12.— \$.

Megrendelhető Európában: „Életünk” Redakción, Oberföhringerstr. 40, D-8000 München 81; az összes magyar lelkészeknél és Máriacelliben. Az USA-ban: Hungarian School Care Club (Papp Gábor), 16403 Southland Ave., Cleveland 44111; — Katolikus Magyarok Vasárnapja, 1739 Mahoning Ave., Youngstown, Ohio, 44509.

Takács Fleisch & Wurstwarenbetrieb GmbH, 7000 Stuttgart, Dorotheenstr. 4.
MARKTHALLE, Stand Nr. 74-76.
Telefon: (0711) 243 104.
Magyar és jugo. különlegességek
Szállítási árak: DM

1 kg Frias kolbász	16.—
1 kg Füstölt kolbász	18.—
1 kg Száraz kolbász	20.—
1 kg Papr. szalonna	13.—
1 kg Füstölt oldalas	13.—
1 kg Disznósajt	12.—
1 kg Májas-rizses	11.—
1 kg Véres-rizses	11.—
1 kg Füstölt debreceni	17.—
1 kg Fehér szalonna	10.—
1 kg Bácskai májas	12.—
1 kg Finom sonka	20.—

Jobbízú a TAKÁCS-árú!
Saját készítmények!
Nettóárak; a szállítási költségeket hozzászámítjuk. Szállítás utánvétellel.

Bódeni-tó közelében, város központjában, kétemeletes magánház 130 qm lakóterülettel — földszinten egy jól bevezetett „Imbisz”, teljesen új felszereléssel — betegség miatt eladó. Ár megállapodás szerint. Érdeklődni: 7798 Pfullendorf, Alte Postgasse 19, Kolb-éknál. Telefon: 07552 / 6186.

HIRDETÉSEK

Diplomás ápolónő, 33-éves, r. kat., csinosnak mondott, a német nyelv gyakorlása és megfelelő kapcsolat teremtése, házasság céljából, keresi művelt, káros szenvedélyektől mentes férfi ismeretségét. — Cím: **Hegedüs Klára,** H-1525 Budapest 114, Poste restante.

Ausztráliában élő, jómegjelenésű özvegy nyugdíjas férfi, rendezett anyagi viszonyok közt, csinos, szerény, finomlelkű 40-55-éves, szabadállapotú hölgy levelet várja házasság céljából „Szép élet” jelígyére a Kiadóba.

Jómegjelenésű, 46-éves/171 cm, barnahajú, szívélyes, jóhumorú kisvendéglős megismerkedne lelkiismeretes, házias, otthonát szerető magyar nővel házasság céljából. — Fényképes leveleket „Stuttgart” jelígyére a Szerkesztőségbe kérek.

Férjhezadnám magyar, 49-éves, egyedülálló, elvált kellemes külsejű, intelligens, ápoltt, jókedélyű, házias hűgomat. Válaszokat „Cote-d'Azur” jelígyére a Kiadóba kérek.

Szeretettel közlöm honfitársaimmal, hogy **Leonberg**-ben (Baden-Württ.) a **Stern-Patikat** július elsején átvetem. — Tel.: 07152/41768. — **Piroska Hutai/Tarcsay.**

EGYEDÜLLÉT? SZÁMOLJA FEL!

Magyarok, nők és férfiak ezrei élnek magányosan szerzte a nagyvilágban. Ne kerülje el a világ találkozási pontját, ami egy életre szóló boldogságot jelenthet! Diszkrét házasságközvetítés. — Írja meg korát, magasságát és foglalkozását! Díjtalan információt azonnal küldünk.

Institut „DEMAIN” Kelemen Gábor
Maastrichter Str. 20 - D-5000 Köln 1.

Kedvezményes áron kapható!

AZ IRODALOM VILÁGA

A könyv az irodalomelmélet alapkérdéseit tárgyalja, bő szemelvényeket nyújtva a világirodalom remekíróinak műveiből. Pl. csak a költői műfajokat ismertető fejezeteket 100-nál jóval több gyönyörű vers illusztrálja.

Tanároknak, felsős diákoknak és az irodalom iránt érdeklődőknek melegen ajánljuk.

A több mint 300 oldalas szépkiállítású, egészvázsonkötésű könyv ára csak 15.— DM, tengerentúltra 10.— \$ + postaköltség.
Rendelje meg az „Életünk” címén!

RUPP LÁSZLÓ hitese törvényszéki fordító, vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. — Postfach 162. D-8000 München 1 - Telefon (089) 3 00 21 62

„TÉTÉNY” Ungarische Spezialitäten

Inh.: O. BAYER

Kreitmayerstr. 26 - D-8000 München 2
Telefon (089) 19-63-93 DM

Alföldi Olaszrizling	5.10
Alföldi Kékfrankos	5.10
Abasári Rizling	6.15
Debrői Hárslevelű	6.15
Badacsonyi Kéknyelű	6.50
Badacsonyi Szürkebarát	6.60
Soproni Kékfrankos	6.40
Villányi Burgundi	6.60
Hajó Cabernet	6.50
Boglári Olasz Rizling	5.95
Boglári Kékfrankos	5.95
Boglári Cabernet — rosé	5.95
Tokaji Aszú 4 puttonyos	13.50
Tokaji Aszú 3 puttonyos	11.50
Vilmos körtepálinka	23.50
Császárkörte	18.50
Kecskeméti barackpálinka	25.—
Hasas barackpálinka	23.—
Cseresznye pálinka	23.—
Szilva pálinka	21.—
Kosher szilvapálinka	29.—
Hubertus	18.50
Beverage Bitters (Unic.) 1 lit.	26.—
Beverage Bitters (Unic.)	14.50
Pick szalámi kg.	24.—
Csabai kg.	21.50
Gyulai kg.	20.—
Süli Debreceni kg.	15.—
Süli kolbász kg.	16.—
Kalocsai tarhonya 1/2 kg.	3.10
Nagykoktatásza 1/2 kg.	3.40
Lebbencs 1/2 kg.	3.40
Kiskocka, cérnemetélt 100 gr.	—80
Paprika káposztával 700 gr.	4.40
Bogyiszlói paprika (erős) 700 gr.	4.10
Hegyes paprika csipős 700 gr.	4.40
Hegyes paprika kevésbé csipős	4.40
Házi kolbász kg.	18.50
Disznósajt kg.	12.50
Véres-májás hurka a télidőszakban	12.50

Üvegárut is szállítunk!

Németországban rendezett körülmények között élő 54-éves magyar özvegy férfi (168 cm, 56 kg.), keresi 44-48 év közötti csinos, házias és hozzáillő hölgy ismeretségét házasság céljából. Válaszokat „Württemberg” jelígyére a Szerkesztőségbe kérek.

A Magyar-Koronás kiscímer (kitűzhető jelvény) színes, zománcozott, aranyozott kivitelben kapható. Ára: Sfr. 6.— Pkonto: Zürich, 80-56049. — DUNA Buchversand, CH-5615 Fahrwangen, Postf. 10.

Háztelek most épülő gyógy- és melegfürdő mellett **Jennersdorf, Burgenlandban** eladó. Érdeklődni: **Jobbágy Attilánál, „Sternen”** CH-8128 Hinteregg/Zürich. Tel.: 01/984 01 03.

PETIT BUDAPEST

(Tul.: Permetei Kornél)

● Bar — Restaurante Hungaro ●
KÁVÉZÓ ÉS ÉTTEREM

Especialidades Hungares e Internacionales

Magyar és nemzetközi különlegességek

Helyfoglalás: Cím:
Reserve su mesa Paseo Mallorca, 2
Tel.: 22 47 13 Palma de Mallorca

MAGYAR

ÉLELMISZER NAGYKERESKEDÉS

kiszolgál Svájc, ill. Nyugat-Európa területén élelmiszerüzleteket, vendéglőket, penziókat.

Kérje árjegyzékünket!

PÁNCZÉL

CH-3098 Köniz, Wiesenstr. 6.

Tel.: (031) 53-17-55.

100 ÉV UTÁN ISMÉT MEGJELENIK

DM

ORBÁN BALÁZS: A SZÉKELYFÖLD LEIRÁSA Ilyés Elemér bevezetőjével, 3 vaskos kötetben, vászonköt. arany ny. nagyméret, gyönyörű kiadás DM 250.— (A fenti mű eddig csak árveréseken csillagászati áron volt megvásárolható.)

A világon megjelent minden jelentős magyar könyv és hanglezem raktáron!

László Gy.: 50 Rajz a Honfoglalókról 29.—
László Gyula: A Honfoglaló magyar népélete 1945-ös kiadás másolata 40.—
Badiny Jós: Káldeától Ister-Gamig II. 47.—
Gábor Á.: Az embertől keletre, Évszázados emberek, Szögletes szabadság 1 drb. ára 30.—
Kenedi J.: Tiéd az ország, magadnak építet 12.—
Lakatos Géza volt miniszterelnök: Ahogy én láttam 27.—
Szombathelyi Ferenc: Visszaemlékezések 16.—
Bibó István összegyűjtött munkái I. 51.—
Simonffy A.: Komország katonái 16.—
Moldova: Elhúzódo szüzesség 20.—
Claire Kenneth: Randevű Rómában, Ejszaka Kairóban, Neonfény, Holdfény Hawaiiban, Május Mannhat-tenben stb. 1 db. 30.—
Zilahy L.: Halálós tavasz 28.—

Kérje díjtalan katalógusainkat!
Külföldi és hazai látogatókat szeretettel várjuk. Augusztus hónapban szabadságon vagyunk.

MUSICA HUNGARICA - Rümmanstr. 4.
8 München 40. Tel.: (089) 30 50 43

Kiadóhivatalunknál kapható könyvek

Mindszenty József: Hirdettem az Igét. — Pásztorlevelek, szentbeszéd (1944—1975). — 300 oldal, vászonköt. DM 25.— vagy 12.—
Mindszenty József: Napi jegyzetek 480 old. vázson köt. DM 32.— \$ 15.—
Kardinal Mindszenty: Erinnerungen 4. kiad. váz. köt. DM 40.— \$ 22.—
Közi Horváth József: Mindszenty bíboros, zsebkönyv. DM 6.— \$ 4.—
Az Irodalom Világa. Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több versillusztrációval, kb. 300 old. vázson köt. DM 15.— \$ 10.—
Szamosi József: Máriacelli emlékkönyv, képes kalauz 46 képpel, ebből 32 színes. DM 12.— \$ 6.—
Légiszállításhoz + portóköltség.
Megrendelhetők: az „Életünk” kiadóhivatalánál,
Oberföhringerstr. 40,
D-8000 München 81, W. Germany.

ÉLETUNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
8000 München 81, Oberföhringerstr. 40
Telefon: (089) 98 26 37.

Felelős Kiadó:
a Magyar Kat. Főlelkészé.

Felelős szerkesztő:
Dr. Harangozó Ferenc,
Seelsorger.

Redaktion und Herausgeber:
die Ungarische Oberseelsorge,
8000 München 81, Oberföhringerstr. 40. Telefon: (089) 98 26 38.

Redakteur: Dr. Harangozó Ferenc.
Abonnement: DM 15.— pro Jahr und Exemplar; nach Übersee DM 25.—

ELŐFIZETÉS:

Az Életünk a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét és ő náluk is kell előfizetni!

Tengeren túlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a Kiadóhivatal küldi az újságot.

Egyes szám ára egy évre 15.— DM, vagy ennek megfelelő valuta.

Tengeren túlra légi postával 25.— DM. Lapzárta: a hónap 18-án. — Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postcheckkonto: Nr. 606 50-803, Kath.

Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto:
München.

Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,
Nr. 145857, Kat. Ung. Seelsorge
„Életünk”

Druck: Danubia-Druckerei,
Ferchenbachstr. 88. - 8 München 50.

NEMZETŐR KÖNYVEK

DM

Gombos Gyula: Igazmondók 20.—
Szoltsenyicin: Gulag szigetecsoport I. 30.—
Szoltsenyicin: Gulag szigetecsoport II. 30.—
582 old. Oroszból fordította Szenté I. 30.—
Fehérváry István: Börtönvilág Magyarországon, füzve 21.—
Közi Horváth József: Magyarország és kereszténység 56-ban 6.—
Rozanich István: A másik partról (versek) füzve 12.—
Tollas Tibor: Évgyűrűk (versek) vázsonkötésben 15.—
Tollas Tibor verses magnokazettája 15.—
Dálnoki Veress: Magyarország honvédelme a II. világháborúban (3 kötet) vázson 90.—
Megrendelhető a könyv árának beküldésével: Nemzetőr, 8 München 50. Ferchenbachstr. 88. címen.

Szeretettel várjuk magyar vendégeinket!
Újonnan nyitott női- és férfi fodrász-szalonnánk!

Maria Weingartner
8000 München 40, Hohenzollernplatz 6.
Telefon: 30-54-53.

Magyar-német hiteles fordításokat gyorsan és lelkiismeretesen elvégez — színvonalas magyarországi társasutazásokat — **STUDIEN-REISEN** — szervez

Kérjen prospektust!
WILHELM DIVY,
Lindenstr. 50, 7990 Friedrichshafen 1.
Telefon: 07541 / 71391

Gyorsan, jól és mégis olcsón fordít és hitelesít a német állam elismert tolmácsa és fordítója: August Lévai, Lehnsgrund 38, 4300 Essen 1. Telefon: 0201 / 711-582.

MAGYAR HENTES — VIKTOR PAL
Lerchenstrasse 29. D-7063 Welzheim
Telefon: 07182 / 67 36

1 kg. Kolbász, füstölt	16.—
1 kg. Kolbász, friss, sütni és grilleznivaló	15.—
1 kg. Debreceni	16.—
1 kg. Disznósajt, csipős	10.—
1 kg. Disznósajt, gyomorban, füstölt	12.—
1 kg. Balkán füstölt májas	12.—
1 kg. Balkán füstölt véres	10.—
1 kg. Hurka, sütnivaló, rizsával, vérrel vagy vér nélkül	10.—
1 kg. Fokhagymás sonkaszalámi	16.—
1 kg. Paprikás Pusztaszalámi	16.—
1 kg. Lengyelsonkaszalámi (90 % soványhús)	20.—
1 kg. Főtt-tokapaprikás szalonna	12.—
1 kg. Angolszalonna	20.—
1 kg. Hasaalja szalonna, magyarosan	12.—
1 kg. Hátsó sonka, füstölt,	20.—
1 kg. Fehér sós-szalonna (vastag)	10.—
1 kg. Paprikás Lengyel Kolbász	12.—
1 kg. Orig. Pick- vagy Herz-szalámi	26.—
1 kg. Orig. Szegedi Paprikás-szalámi	26.—

Minden árut légmentes csomagolásban utánnvétellel szállítok.